5 TEOSOFI

TEOSOFISKA SAMFUNDET

5.1 Inledning

¹Planethierarkien bestämde, att esoteriska fakta skulle få börja offentliggöras från och med år 1875. Enda kausaljag tillgängligt för uppgiften var Blavatsky, vilken genom inkarnationer i västerlandet blivit förtrogen med dess betraktelsesätt. Blavatsky blev pionjär för esoteriska kunskapen. Det var hon som fick uppdraget att bryta med sekretessen.

²Teosofiska samfundet grundades i New York år 1875. Dess uppgift var att arbeta för ett universellt broderskap och främja utforskandet av verkligheten på alla tänkbara sätt. Blavatsky, som var samfundets andliga ledare, förlade snart nog samfundets högkvarter till Adyar, Madras, Indien. Väl var hon medveten om yogafilosofiens begränsning, men den uppvisade stora företräden framför västerländska filosofien med dess agnostiska för att icke säga antimetafysiska inställning. Yogierna hade dock emotional objektiv medvetenhet och därmed vetskap om överfysisk verklighet.

³Teosofiska samfundet var från början ett misslyckat företag. Vad planethierarkien ville var icke ett esoteriskt samfund utan ett universellt broderskap. Offentliggörandet av esoteriska fakta skulle komma i andra hand. Minsta erfarenhet borde klargjort, att ett sådant samfund förutsatte medlemmar, som uppnått humanitetsstadiet eller åtminstone kulturstadiet. K.H. säger uttryckligen ifrån, att man avsett en institution, som skulle "arrest the attention of the highest minds" (bli beaktad av högsta intelligentian). Medlemmarna frågade emellertid aldrig efter det universella broderskapet utan ville ha fler esoteriska fakta. Sedan Blavatsky avlidit, började tvisten om vilka "fakta" som voro fakta, detta urlöjliga i att tvista om dogmer, som aldrig få förekomma, om problem som voro olösta, om åskådningar konstruerade utan fakta eller med alltför otillräckliga sådana. Undra på, att samfundet blev en stor besvikelse för planethierarkien. Men det var väl icke det värsta. Utan det var tvisten om ledarskapet, som splittrade broderskapet.

⁴Den egentliga teosofiska epoken var kort: 1875–1895. När Blavatsky dog år 1891, började slitningarna mellan Besant och Judge om platsen efter den döda. Slitningarna pågingo till år 1895, då samfundet splittrades i två sekter, indiska och amerikanska. Samfundet svek sin uppgift att vara ett universellt broderskap med toleransen såsom första princip. De förstående utträdde också. Parodien på universellt broderskap blev alltför påtaglig. Det vittnar om teosofernas blindhet, att icke inse, att samfundet med splittringen definitivt avskar förbindelsen med planethierarkien. Uteslut någon, och det finns icke längre förbindelse "uppåt". Inte en gång så mycket ha teosoferna insett. Nåja, detsamma gäller om alla sekter. Men av teosoferna hade man rätt att fordra mera. Ännu en triumf för svarta logen. Samfundets olika "auktoriteter" hade sina anhängare, som tvistade om allsköns dogmer. Åsiktsgrupperna delade upp sig i olika loger. Alltfler lämnade samfundet, som förde en tynande tillvaro. Enligt 45-jaget D.K:s utsago har det jämte övriga ockulta sekter tillkomna före år 1920 spelat ut sin roll.

⁵De båda initiativtagarna till esoterikens offentliggörande, 45-jagen M. och K.H., hade redan år 1882 sagt, att teosofiska samfundet var ett försök, som hade misslyckats. De hade insett det utsiktslösa i att söka befria västerlandet från dess idiologier. De erkände, att planethierarkien, som år 1775 hade ansett, att frågan var för tidigt väckt och motsatt sig experimentet, hade haft rätt. Men de ansågo, att samfundet kunde tjäna såsom propaganda, eftersom esoteriska kunskapen hade fått offentliggöras. För dem återstod endast att draga sig tillbaka och låta impulsen verka vad den kunde. De gjorde heller ingenting för att rädda samfundet, när det blev angripet. Deras chef förbjöd också varje vidare inblandning. Med splittringen av samfundet blev fiaskot uppenbart för alla, som förstodo något. Den, som kränker enhetens lag, avskär förbindelsen med

planethierarkien.

⁶Det var stort misstag, att teosofiska samfundet fick den beteckningen. Visserligen låg esoteriska kunskapen såsom grund, och nog visste Blavatsky vad hon talade om. Men hon kunde icke göra kunskapen begriplig, och hennes försök kom långt efter att Sinnett utgivit sina arbeten.

⁷Eftersom esoteriken alltifrån år 1875 fått öppet förkunnas, valde planethierarkien, för att i möjligaste mån förhindra nerdragande och idiotisering av kunskapen, att portionera ut fakta undan för undan, vilket hade den nackdelen, att det aldrig kunde bli ett systematiskt, översiktligt helt, utan fakta stodo isolerade utan förnuftigt sammanhang.

⁸De, som försökte sig på att göra ett tankesystem, måste misslyckas. Bland dessa märkas särskilt Sinnett, Judge och Steiner. De kompletterade de alltför få fakta som funnos med egna spekulationer, något som alltid är förfelat, eftersom möjligheten att gissa rätt är utesluten. Istället fick man ett bedrövligt kvasi. Vi få helt enkelt vänta, tills vi erhållit tillräckliga fakta, något människorna tyckas ha oändligt svårt för. Det är också därför människorna bli alltmer förvillade av alla de idiologier, som i allt större utsträckning fabriceras. Människor med sunt förnuft vägra helt enkelt att ta vidare befattning med dylika.

⁹Den förste och ende, som gjort esoteriken till ett fullt begripligt mentalt kunskapssystem, är Leadbeater. Och till tack därför har han naturligtvis ihjältigits, när han icke föraktfullt lämnats åsido eller smutskastats. I det fallet har Alice Bailey gjort gemensam sak med tingleyanarna. Hade hon utgått ifrån Leadbeater i stället för Blavatsky, så skulle hon kunnat behandla världsåskådningen.

¹⁰Mänskligheten får alla de fakta, som den behöver för sin förståelse av verkligheten och utvecklingen och som den icke själv kan konstatera. Men det blir människornas sak att insätta dessa fakta i deras rätta sammanhang och därmed göra ett översiktssystem.

¹¹Det är ingalunda märkvärdigt, att detta icke lyckas i första taget. Men det tyckas mycket få kunna begripa.

5.2 Teosofiska samfundets splittring

¹Efter teosofiska samfundets splittring år 1895 leddes fronderande amerikanska sektionen av W. Q. Judge (död 1896) och efter honom av Katherine Tingley.

²När president skulle väljas efter Blavatsky, påstod Judge, att han av "mästarna" blivit utsedd till efterträdare: en orimlighet för den som vet planethierarkiens inställning. Det är människornas sak att ordna sina egna affärer. Bäst vore att draga en slöja över de stridigheter, som splittrade samfundet i ett indiskt-europeiskt och ett amerikanskt. Det hela är en bedrövlig historia, som skadat den esoteriska kunskapens sak, den sak planethierarkien så länge arbetat för och den viktigaste för mänskligheten.

³Amerikanska sektionen har åberopat sig på alla erkännanden och lovord Blavatsky slösat på Judge för att därmed söka bevisa, att han var den som hade rätt. Det vittnar om en nästan otrolig naivitet. Som om icke vem som helst kunde göra ett misstag! Och vad veta de om Blavatskys åsikt i just detta fall? Eller den "vita logens" inställning? Den, som ej kan inse, att splittring avskär från enheten och därmed från enhetens makt, saknar elementär livsförståelse.

⁴För att försvara splittringen av samfundet förfalskades även brev från Blavatsky och planethierarkien. Av uttalanden i dessa brev framgår, att de icke kunna ha författats av angivna upphovsmän. Blavatsky skulle aldrig kunnat skriva om Judge "som en del av henne själv sedan eoner tillbaka...". Lika litet kan hon ha skrivit i ett brev till Judge (publicerat av Tingley år 1932): "Er svårighet består i att ni icke känner till den stora förändring, som försiggick inom er för några år sedan. Andra få understundom sina astrala delar förvandlade och utbytta mot adepternas (eller elementalernas), vilket påverkar den yttre och den högre människan. Hos er är det en Nirmanakaya, icke 'någon astral form', som sammansmält med er astrala." Hela denna mening är en samling idel orimligheter, veritabelt nonsens.

⁵Adepter skulle aldrig utbyta emotionalhöljen. En nirmanakaya har lämnat mänskliga evolutionen och kan icke inkarnera. En nirmanakaya såsom emotionalhölje är verkligen alltför groteskt. "Yttre" förändring borde Judge kunnat konstatera. Människans "högre jag", hennes Augoeides, behöver icke ersättas med annat väsen. Ingen förändring har kunnat konstateras i Judges produktion, inga nya fakta från "högre" världar, vilket skulle varit fallet, om han varit föremål för "högre inspirationer". Hans höjdprestation (Teosofiens ocean) vittnar om verklig inkompetens. "Adepternas eller elementalernas": höjden av stupiditet!

⁶Ett annat misstag Judge begick var att välja Tingley till efterträdare. Hon gjorde vad hon kunde för att omintetgöra alla möjligheter till återförening av de två samfunden. När det visade sig svårt för amerikanska samfundet att hävda sig i tävlan med den stora litterära produktionen inom indiska adyarsamfundet, satte hon igång med en serie spekulationer, som ytterligare fört sekten på avvägar. Det kunskapssystem, som utformades av Purucker efter hennes direktiv, är en fantasikonstruktion att hänföra till det ockulta kvasi, som blir allt talrikare och endast kan verka desorienterande. Man skall vara blind för att icke förstå, vilka "makter" hon tjänade.

⁷Tilläggas må, att indiska sektionen aldrig svarat på alla de angrepp, som riktats mot den av den amerikanska.

⁸Planethierarkien har icke meddelat femte naturrikets kunskap för att individer i fjärde naturriket ska strida också om den kunskapen som om allting annat.

⁹Judge skriver (i *Teosofiens ocean*), att Blavatsky gav oss ett "betydelsefullt lärosystem". Uttrycket är alltigenom misslyckat. Att kalla esoteriska kunskapen (enda sanna kunskapen om verkligheten) "betydelsefullt", är nog i beskedligaste laget. Och något lärosystem gav oss Blavatsky icke, ty därtill saknade hon erforderliga förutsättningar: filosofisk och vetenskaplig skolning. Hon gav oss tusentals esoteriska fakta. Det var Besant och Leadbeater, särskilt den sistnämnde, som insatte dem i deras rätta sammanhang, så att de kunde systematiseras. Att ett system behövdes, hade väl Judge "på känn", eftersom han försökte sig på ett dylikt, ehuru även han saknade förutsättningarna. Icke alla äro utvalda, som tro sig kallade. Och det var de som trodde sig "kallade", som misskrediterade den sak de önskade främja. De kastade löje över teosofien.

¹⁰Betecknande för den amerikanska sekt, som bröt sig ur och splittrade teosofiska samfundet, är dess ovetskap om planethierarkiens och planetregeringens existens. Dess papperspåve är Blavatskys *Secret Doctrine*. Sekten vägrar godtaga några av de många fakta, som ytterligare fått publiceras genom lärjungar till planethierarkien. Den visar därmed, att den aldrig fattat kunskapen om verkligheten, utan gjort teosofien till en troslära med auktoriteter och dogmer. Därmed begynner idiotiseringen. Den, som frågar efter "vem som sagt det", saknar systemet, där varje faktum intar sin givna plats i ett självklart sammanhang och varur framgår nya uppgifters riktighet. Saknas riktiga systemet, förblir det hela oklart och blir beroendet av auktoritet en nödvändig följd.

påstående, att "ingen i världen kunde bli lärjunge till någon i planethierarkien utan att ha fått meddelande därom av henne själv", visar vilka misstag även kausaljag kunna begå. Ingen människa kan vara förbindelseled mellan en lärjunge och hans lärare. Besant blev med tiden en andlig diktator och fordrade blind lydnad för sina åtgärder. Hennes antydan, att det var på "mästarnas" order, visade att hennes kontakt med dessa ingalunda var så fullständig som hon själv trodde. Återigen måste betonas, att planethierarkien icke ger några direktiv för skötseln av organisationer. Förr gåvo dess medlemmar personliga anvisningar åt sina lärjungar i frågor, som rörde deras medvetenhetsutveckling. Det var något helt annat. Men även det har ändrats. Numera undervisas endast grupper av lärjungar, som förvärvat gruppmedvetenhet och stå via gemensamma grupphöljet i telepatisk förbindelse med varandra. Detta grupphölje består av kausala, mentala och emotionala molekyler från samtliga gruppmedlemmars höljen, sedermera även essentialmolekyler. Det upplöses först, när samtliga i gruppen förvärvat 45-medvetenhet.

¹²Åter och åter måste framhållas, att det i förhållandet till planethierarkien icke finns något som kan kallas "blind" lydnad. Varje lärjunge är ansvarig endast inför sig själv, som sin egen suverän. Men däremot har han inga utsikter att nå högre världar, högre riken, såvida han icke förvärvar kunskap om Lagen och lär sig friktionsfritt tillämpa det vetandet. Aldrig någonsin får eller kan han vara eller bli ett blint verktyg utan fullt eget ansvar i alla avseenden. Lagen vet ej av lydnad eller bud eller order, är ingen föreskrivande eller befallande instans. Lagenligt eller olagligt enligt natur- och livslagar, det är vad det gäller. Kyrkornas andliga diktatur är "olaglig". Att det måste finnas ledare för organisationer, är en annan sak, en fysisk angelägenhet. Men aldrig kan någon förvärva rätt att bli "medlare" mellan monaderna i lägre och monaderna i högre riken. Ingen kan befrias från självansvar.

5.3 Tro och dogmatism

¹Inom teosofiska samfundet voro H.P.B(lavatsky), Annie Besant och C. W. Leadbeater planethierarkiens lärjungar. Det betyder emellertid ej, att de icke feltolkade åtskilligt av vad de sågo. Såväl Blavatsky som Besant och Leadbeater hävdade energiskt, att de mycket väl kunde göra misstag och att de ingalunda voro ofelbara ifråga om esoteriska kunskapen. Samtliga begingo också misstag. Att de av okritiska teosofer betraktas såsom ofelbara, visar blott, att esoteriken för dem är ett trossystem, icke ett genomarbetat mentalt system.

²Fel förekomma överallt och rättas icke, på det att individerna ska lära sig förvärva självständigt omdöme. De som tro, de som fråga efter "vem som sagt det", de som behöva auktoriteter, böra söka sig till samfund för troende. Den som begriper behöver icke fråga. Allt som tros blir till illusion eller fiktion, även om det är fakta i sig. Det kan man lätt konstatera. Den eviga splittringen inom teosofiska samfundet visar, att det till stor del består av troende. Samfundets anspråk på att vara enda språkröret för hierarkien är icke berättigat. Det var det en gång men är det icke längre.

³Även om man inom adyarteosofien lyckats utåt bevara skenet av enighet, har inre splittringen tagit sig uttryck i uppdelningen i olika loger. Så t.ex. godtar en loge såväl Blavatsky som Besant och Leadbeater såsom auktoriteter, under det en annan låter endast Blavatsky få gälla. Det går så, när man saknar förmåga själv bedöma och "tror" på auktoriteter. Splittring blir oundviklig, vilket de hundratals kristna sekterna äro bevis på.

⁴Ett missförstått yttrande av Blavatsky tyddes därhän, att planethierarkien endast i sista kvartalet av varje århundrade skulle "låta höra av sig". Dylikt är barockt. Ingen kan förutsäga vad hierarkien ämnar göra, eftersom det bestäms vid varje nytt sammanträde, varvid alla nya förslag av samtliga granskas. Men yttrandet har haft sina konsekvenser. Ingenting, som framkom efter åren 1875–1900 eller riktigare 1875–1891 (1891 var Blavatskys dödsår), kunde man tro på. Särdeles betecknande för allmänna omdömeslösheten att blint tro utan att begripa eller förstå. Man tror på den profet man utvalt åt sig, och sen var det icke lönt för någon annan att säga något annat.

⁵Att människans första plikt är att använda sitt sunda förnuft, har man tydligen ännu icke insett, ehuru det var Buddhas viktigaste uttalande. Han insåg nödvändigheten att utbilda lärare i sunt förnuft. Det betyder först och främst att befria mänskligheten från alla, som dogmatiskt predika något tillfällighetssystem. Sanningen för envar är vad denne kan godtaga. Det är enda skyddet mot "patenterade sanningar", enda sättet befria från otaliga idiologier, som alltid komma att överskölja arma mänskligheten. Godtag endast vad sunt förnuft inser vara riktigt! Men det förutsätter också, att man vill och kan påvisa felaktigheterna i alla system. Buddhas uttalande kan också formuleras på annat sätt: du skall icke tro! Tro bevisar att man icke begripit. Och att godtaga sådant är att idiotisera förnuftet. Det är fundamental skillnad mellan att tro och att antaga något tills vidare, samma skillnad som mellan dogm och hypotes.

5.4 Proselytvärvning

¹Endast mentalister ha möjlighet begripa (för att inte tala om förstå) det esoteriska kunskapssystemet. Vad som skadat teosofiska samfundet är dess proselytvärvning och dess upptagande av emotionalister istället för enbart mentalister med filosofisk och vetenskaplig bildning.

²På det sättet knöts till samfundet ett konglomerat av allsköns individer på civilisationsstadiet, vilka voro oförmögna till enhetssträvan, nyfikna på magiska konster och i övrigt fulla med allsköns illusioner och fiktioner, troende, som frågade efter "vem som sagt det". Redan den frågan är ju så erbarmligt avslöjande.

³Det är ingalunda svårt förstå, att samfundet av utomstående betraktades som ett nytt slags religiös sekt, vars medlemmar trodde sig "utvalda" och före övriga mänskligheten i utvecklingen.

⁴Man borde insett, att endast de, som en gång varit invigda och alltså hade esoteriska kunskapen latent, ägde möjlighet att fatta esoteriken och av sig själva kunde insätta isolerade esoteriska fakta i begripliga sammanhang.

⁵De flesta ha varit inkarnerade i Indien och ha läran om karma och återfödelsen latent och känna igen detta i teosofien. Men yogafilosofien är exoterisk, och teosofien var avsedd att förkunna esoteriken, planethierarkiens kunskap. Teosofien har misslyckats med sin uppgift.

⁶Det är ingalunda märkvärdigt, att planethierarkien har tagit bestämt avstånd från hela teosofiska rörelsen. Den har genom sitt ovederhäftiga kvasi skadat esoteriken. Den har blivit en sekt bland andra sekter. Den tvistar om dogmer och auktoriteter, vilket visar att den aldrig förstått saken.

⁷Teosofiska samfundet har sannerligen fått sota för att det utan urskillning låtit vem som helst få inträde. Det är massan av dessa fåkunniga, som genom sitt pladder om allt de trott sig ha förstått utan att ens begripa det fundamentala kastat löje över samfundet. De svamla om mästarna och deras vilja, liksom prästerna om guds vilja. De prata om sina och andras inkarnationer, som om de kunde veta något om dem. De svamla om karma, fastän det energiskt klargjorts, att människorna äro ur stånd bedöma skördelagens verkningar. Hur skulle det vara, om teosoferna vid inskrivning i samfundet finge avlägga tysthetslöfte? Det skulle behövas.

⁸Vilja teosoferna icke förkunna och praktisera universellt broderskap och betrakta sina små brottstycken av esoteriska kunskapen såsom av underordnad betydelse och ingenting att ståta med eller strida om, så kunna de lika gärna upplösa samfundet. Det finns andra "skolor", som äro långt före dem i esoterisk kunskap, skolor, som ställa krav på sina lärjungar och som fordra få se resultat av undervisningen.

5.5 Sektstrider

¹Det är förunderligt med denna antagonism mellan olika "esoteriska" samfund: mellan olika teosofiska sekter, mellan teosofer, antroposofer och rosenkreuzare.

²Annie Besant sökte tiga ihjäl Alice Bailey, och Alice Bailey låtsades som om hon ingenting läst av andra än H.P.B.

³Att även esoteriska ledare kunna vara onödigt och även orättvist skarpa i sina omdömen om varandra, gagnar icke gemensamma saken. Så begagnade Alice Bailey många tillfällen att visa sitt förakt för den store Leadbeater och hans "astralism" och fällde mycket ogynnsamma omdömen om honom i sin självbiografi. Saklig kritik är berättigad, men icke personliga utfall, även om det talas aldrig så mycket om kärlek och enhet.

⁴Det är på tiden att det sägs ifrån: C. W. Leadbeater är ende teosofiska författaren med vetenskapligt betraktelsesätt, saklig och späckad med fakta, en typisk representant för femte (mentala) departementet. Han är förebilden för en lärare i esoterik, den som Laurency i det hänseendet satt främst av alla. Att han ibland misstog sig, minskar ej hans betydelse som esoterisk pedagog.

⁵En som även kraftigt betonade högre världars materialitet var professor Hohlenberg i sin bok om yoga.

5.6 Esoterisk kunskap är icke för omogna

¹Frågan är, om icke mänskligheten var omogen för esoteriken, om icke den kunskapen alltjämt borde meddelats under tysthetslöfte till dem som voro mogna för invigning i de hemliga kunskapsordnarna. I varje fall borde alla teosofer, antroposofer och rosenkreuzare tillhållas att icke svamla om vad de tro vara esoterik. De tro sig veta, och deras ovederhäftiga prat kan endast skada esoteriken. Följden har blivit, att allmänheten med löje och förakt vägrat undersöka dylik kvasifilosofi. Det var mycket vist av Pytagoras att förbjuda de i hans kunskapsorden intagna att under de två första åren tala om esoterik, även att framställa frågor till dem i högre grader. Efter två års grundliga studier äga väl de flesta möjlighet att åtminstone fråga förnuftigt. Som det är bland teosofer, tro även de nykomna sig om att kunna undervisa utomstående. Särdeles betecknande för allmänna omdömeslösheten.

²Esoteriska kunskapen har sina risker. Dess viktigaste del (behandlande rörelseaspekten) kan ej delges en mänsklighet på eller i närheten av barbarstadiet. Kunskapen är icke för de "omogna". Till en viss grad är den skyddad, i den mån människorna finna den "ofattbar". Men alltför många kasta sig över den, vilka endast kunna missförstå den (vilket samtliga existerande ockulta samfund visat). De skada därmed både sig själva och "saken". Och dessutom finns det någotliknande "religionsgrubbel", som fört många till mentalsjukhus. Alldeles frånsett, att en hel del blivit märkvärdiga med ett teoretiskt vetande de fått till skänks och därmed tro sig vara "på vägen", denna hart när outrotliga inbilskhet, som alltid förväxlar lärdom och visdom. Mycket vetande anger ingalunda något högre utvecklingsstadium. "Minnesgenier" finnas otaliga på civilisationsstadiet. Satanisterna äro experter i esoterik.

³Det finns andra risker. Ideer äro energier, och dessa måste få utlopp. Hos dem som undervisa verka krafterna genom strupcentrum. Det är mycket därför lärarna sällan också äro praktiker.

⁴Dessutom medför kunskapen ansvar, en realitet, som mänskligheten på nuvarande utvecklingsstadium och i sin okunnighet om livslagarna saknar förståelse för, trots erfarenheterna från Lemurien och Atlantis, mycket därför, att den icke upptäcker sammanhanget mellan verkan och orsak utan filosoferar om inbillade orsaker i stället för de verkliga.

5.7 Misslyckandet var oundvikligt

¹Så som planethierarkien planlade sitt första framträdande (i en tid, då den själv ansåg en tredje sänkning à la Lemurien och Atlantis oundviklig – mänskligheten skötte själv om något motsvarande med sina världskrig), måste de ledande insett, att detta försök måste misslyckas. Icke en gång mänskliga eliten var mogen för kunskapen om verkligheten. Och följden – de många vilseledande ockulta sekterna (när kunskapen förklarats offentlig) – vittnar också om det förfelade i försöket.

²Att H. P. Blavatsky, som med Isis Unveiled först framlade planethierarkiens (femte naturrikets) fundamentala syn på verkligheten, skulle bli överöst med hån, löje, förakt och allsköns infamiteter från de s.k. bildades sida, var ju oundvikligt med tanke på mänsklighetens allmänna utvecklingsstadium, teologernas förblindelse, filosofiens desorientering och vetenskapens otroliga inbilskhet. De därnäst två mest betydande esoteriska forskarna, Besant och Leadbeater, rönte samma öde, denna gång även från dogmatiserade blavatskyanhängare. Det ärtypiskt, att planethierarkien "låter saken ha sin gång". Den inkarnerade får stå sin risk och mänskligheten visa vad den går för. Det kommer på gemensamma ansvarets konto.

³Man kan konstatera, att såväl Blavatsky som Besant och Leadbeater begingo en hel del dumheter och ofta visade prov på överraskande omdömeslöshet. Det är ju också oundvikligt, enär perfekta omdömet i allmänna teknisk-politiska livsfrågor icke erhålles förrän med förvärvad

45-medvetenhet.

⁴Varken Besant eller Leadbeater ägde förutsättning på rätt sätt fullfölja det arbete planethierarkien påbörjat genom sitt speciella redskap Blavatsky, som handlade endast efter direkta anvisningar av sina lärare (M., K.H. och D.K.). Besant och Leadbeater blevo hänvisade till att fullfölja arbetet på egen hand. Det blev med tiden alltmer tydligt, att de anvisningar Besant trott sig ha förstått till stor del missuppfattats. Besant och Leadbeater stodo tydligen icke i sådant-direkt förhållande till sina lärare som Blavatsky, vilken var deras "amanuens". Resultatet blev också ett fiasko för teosofiska samfundet.

⁵Dåvarande 45-jaget K.H. förklarade för sin nyantagne lärjunge C. W. Leadbeater, att läraren icke talar om för lärjungen vad han bör göra utan att lärjungen själv måste finna detta. Annars skulle lärjungen få skörda endast lydnadens goda sådd men icke verkets. Från "oinvigda" har det ofta hörts invändningar mot denna riktiga metod. Man har menat, att i dagens nödläge, inför faran av mänsklighetens totala förintelse, dylik metod kunde suspenderas. Tiden skulle icke medge tillämpning av denna metod. Det vore alltför riskabelt att låta lärjungen få begå misstag. Den metoden har varit grunden till teosofiens misslyckande. Principen, att lärjungarna (ovetande om planen och oförmögna genomföra den) ska anförtros med sådant viktigt uppdrag, må vara enligt skördelagen och lagen för självförverkligande. Men lärjungen får avstå från denna goda sådd och gör det säkerligen gärna, ifall därigenom verket skall kunna bli fulländat. Utsikten till framgång är annars minimal på mänsklighetens nuvarande utvecklingsstadium.

5.8 Teosofiska samfundets betydelse

¹Av alla åsikter segrar alltid den som innehåller de flesta fiktionerna, emedan den bäst ansluter sig till dagsauktoriteterna. Av alla ockulta sekter innehåller teosofien de flesta fakta, avlägsnar sig därmed längst från fiktionalismen.

²Teosofien har till sin natur visat sig lika dogmatisk som andra sekter. Ett esoteriskt samfund måste emellertid vara öppet för de nya fakta och ideer, som ständigt erhållas från planethierarkien. Teosoferna ha fäst sig vid något förfluget yttrande av Blavatsky, att nya fakta icke efter henne skulle publiceras förrän år 1975, något som icke ens hennes lärare kunde veta och säkert ej kunna ha sagt.

³Med alla sina dogmer, med alla sina förfelade åsikter, har dock samfundet bidragit till att förkunna två av livets fundamentala fakta: reinkarnationens och skördelagens verklighet. Och det har också undanröjt indiska vidskepelsen, som återfinnes hos yogierna, om själavandringen (att människan kan återfödas såsom djur). Återgång från högre till lägre naturrike är icke livets lag.

⁴Dessutom har samfundet klargjort, att det finns högre världar och högre naturriken. Det är ungefär så mycket som massan teosofer begripit. Det är i alla fall mer än något annat samfund gjort före teosofien.

⁵Glädjande nog ha alltfler spiritualistiska kretsar erkänt riktigheten i Blavatskys förkunnelse om reinkarnationen. I emotionala och mentala världarna förvärvar man inga egenskaper och förmågor nödvändiga för fortsatta utvecklingen.

⁶Vad beträffar allmänhetens åsikt om teosofiska samfundet, kan man bara konstatera, att den är värdelös i detta som i det mesta. Har en gång ett missförstånd ingått i allmän opinion, är det så gott som outrotligt. Få människor bry sig om att själva undersöka, stora massan bara säger efter, och detta eftersägande blir i regel tradition genom generationerna. Journalisterna begagna alltför ofta tillfällen att låta sin lärdom lysa och bidraga till att vidmakthålla vidskepelser, ty tidningar läsas ju av alla.

⁷Ännu finns det tyvärr anledning att erinra om Blavatskys omdöme om journalister såsom "dessa pressens parasiter, som missbruka denna mer än kungliga makt och förnedra ett ädelt yrke".

5.9 Slutord

¹Försök ha gjorts att skildra teosofiska samfundets historia, men de äro som all historia felaktiga, även om de aldrig så mycket ha skenet för sig. Men den borde skrivas, ty något så upplysande om dumhet och tarvlighet, om hänförelse och offervilja, omdömeslöshet och tilltagsenhet och inbilskhet i koncentrat får man leta efter: en studie i psykologi.

H. P. BLAVATSKY

5.10 Inledning

¹Blavatsky säger själv, att hon utan att ha blivit "väckt" av sin lärare icke skulle i sin hjärna blivit medveten om att vara ett kausaljag.

²Hon hade medfödd klärvoajans och såsom barn en mängd ockulta upplevelser utan att därför förstå, vad det hela rörde sig om. I sin inkarnation som Paracelsus hade hon blivit kausaljag. Men i sin inkarnation som Cagliostro visste hon ingenting därom, förrän hon blev "väckt" av Saint Germain.

³Även indiern Subba Rao var ett kausaljag men blev i sin hjärna medveten därom först genom kontakt med Blavatsky.

⁴Många äro sedan gammalt lärjungar till planethierarkien utan att ens ana det. De ha i regel inkarnerat beslutna att göra en viss insats och genomföra också denna utan att veta varför.

⁵Dessa exempel visa, hur omöjligt det är för utomstående att bedöma en människas utvecklingsnivå och hur klent det är beställt med möjligheter till självkännedom.

5.11 Blavatskys författarskap

¹Blavatskys två största arbeten, *Isis Unveiled* och *Secret Doctrine*, äro späckade med citat från böcker och manuskript i alla världens bibliotek. Endast en esoteriker kan förstå, hur dessa citat tillkommit från böcker, som Blavatsky aldrig studerat. Det vetande som finns är nämligen tillgängligt för ett kausaljag, när detta vill veta det. Vad som en gång skrivits är outplånligt i klotminnet.

²Vetenskapsmännen som undersöka citaten konstatera, att de flesta hämtats från existerande verk och tro, att Blavatsky läst dem. Hon hade aldrig satt sin fot inom ett bibliotek. Hon sade till sin systerdotter: "Du är mycket okunnig, min flicka, om du tror jag känner till allt jag skriver om. När jag behöver veta något, så finns det i min medvetenhet."

³Hur ett kausaljag arbetar, kan man få en föreställning om genom ett brev till överste Henry Steel Olcott från Blavatsky. Citatet är hämtat ur Olcotts *Old Diary Leaves*: "Hon skrev till mig, att det (just påbörjade *Isis Unveiled*) skulle bli en bok om österländska skolors historia och filosofi... Hon sade, att hon skrev om saker hon aldrig studerat och citerade från böcker hon aldrig sett." Olcott fortsätter: "Hon hade icke gjort upp någon plan, men ideerna kommo strömmande till henne." Vidare: "Hon hade aldrig studerat, men när hon behövde det (ideer eller citat), så hade hon det." Många kunde sedermera vittna om, hur de fingo tillfälle iakttaga henne vid skrivbordet och hur hon "liksom i luften framför sig såg vad hon skulle skriva".

⁴Det är med stor tvekan man återger dylikt, emedan dels saken i och för sig är självklar för "invigda", dels ockulta fenomen äro betydelselösa i sammanhanget, dels oinvigda, som ingenting veta eller förstå, alltid äro beredda visa sin infantilitets överlägsna hånfullhet. Intresserade kunna taga del av grevinnan Constance Wachtmeisters bok *Hågkomster av H. P. Blavatsky*. Hon bodde hos H.P.B. flera månader och hjälpte renskriva hennes manuskript. Hon som så många andra intygade, att H.P.B. icke ägde några böcker och aldrig behövde anlita andras arbeten.

⁵I sina *Hågkomster av Blavatsky* berättar grevinnan Constance Wachtmeister en episod av intresse. När hon i Sverige vid tillämnad resa till Italien var sysselsatt med att packa sina kappsäckar och just skulle lägga undan en egen anteckningsbok rörande "kabbalan", hörde hon en röst: "Tag den där boken, ni kommer att behöva den på er resa." Förbluffad lydde hon. Istället för i Italien blev det hos Blavatsky i Würzburg hon kom att hamna genom en serie skenbara tillfälligheter. Vid ankomsten frågade B. efter anteckningsboken, som W. glömt hon packat ner, och sade: "På tionde sidan, sjätte raden har ni skrivit följande ord..." Det stämde. Häpen undrade W. vad B. skulle med hennes anteckningar. Jo, det var för *Secret Doctrine*. W. insåg aldrig verkliga

meningen med händelsen. Hon skulle från första början befrias från sina misstankar, att B. var charlatan. Hon borde kunnat förstå att, ifall B. otroligt nog behövt veta vad där stod, hon kunde läst innehållet oberoende av distansen, som hon gjorde med alla övriga tusentals böcker hon hämtade citat ifrån.

⁶En spränglärd herre (och professor) har gett sig på att bedöma H. P. Blavatskys *Isis Unveiled*. Han förklarar helt frankt, att det icke finns något i den boken, som icke, när den skrevs, var känt av de lärde. Det skulle innebära, att H.P.B. bara var en kompilator, avskrivare av vad andra sagt. Tänk vad de lärde kunna bedöma! Det finns mycket i den boken, som de lärde ännu icke veta något om. Icke ens hundra lärda experter inom sina områden skulle räcka till för att bemästra hela det materialet. Därtill kommer, att detta skrevs av en "obildad" kvinna, som icke en gång hade något slags referensbibliotek till sitt förfogande, som aldrig åtnjutit någon som helst undervisning vare sig i hemmet, i någon skola eller vid något universitet. Den som med dessa fakta icke begriper, att boken ifråga är ett "fenomen" för sig, har det klent beställt i hjärnkontoret. Men var ser man något enda vederhäftigt omdöme från de lärda och deras eftersägare, så snart det gäller esoteriken?

⁷I sin år 1877 utgivna *Isis Unveiled* påpekade Blavatsky en hel del fundamentala felaktigheter i medicinska vetenskapens dogmatiska betraktelsesätt – naturligtvis utan resultat. Ett citat bland otaliga må räcka: "En stor sanning uttalades för c:a femtio år sedan av dr Francis Victor Broussais, när han sade: 'Om magnetismen vore sann, skulle medicinen vara en absurditet.' Magnetismen är sann, så vi ska icke i övrigt motsäga den lärde fransmannen."

⁸Blavatsky erhöll aldrig någon som helst utbildning och saknade alla förutsättningar att ge vetenskapligt och filosofiskt skolade intelligentian ett godtagbart mentalsystem. Fakta kunde hon plocka fram hur många som helst. Men hon klandrade sig själv för att hon icke kunde metodiskt och systematiskt redogöra för vad hon visste. Det är ofta fallet med dem som förvärvat kausalmedvetenhet, ifall de sakna konkretiseringsförmåga. Deras skrivsätt är aforistiskt, och att sammanställa ideerna till ett fortlöpande logiskt helt förefaller dem både onödigt och plågsamt.

⁹Leadbeater menade, att denna Blavatskys oförmåga av metodiskt och systematiskt diskursivtänkande påminde om atlantidernas. Han insåg ej, att det berodde på oförmåga av mental konkretisering, en mycket vanlig företeelse hos kausaljag, som ej behöva konkretiserade systemtänkandet. Det är den stora skillnaden mellan mentalidén och kausala intuitionsidén.

¹⁰Blavatskys båda huvudarbeten (*Isis Unveiled* och *Secret Doctrine*) äro bevis nog på hennes faktakunskap och hennes absoluta olämplighet som vetenskaplig systematiker. Hur saken skulle behandlats, visade Sinnett i *Esoteric Buddhism*, i själva verket en häpnadsväckande prestation med hänsyn till de få fakta han erhållit i breven från K.H. eller i varje fall kunde använda i en första orienterande översikt. Han visade sig därmed vara den kapacitet, som skulle kunnat ge västerlandet ett fullt tillfredsställande filosofiskt system, ifall han erhållit alla därför erforderliga fakta.

¹¹Blavatskys Isis Unveiled uppvisar med alla sina stora förtjänster så många brister, att man väl förstår ett dåvarande 45-jags utlåtande, att "den borde skrivas om". Blavatsky längtade efter att få omarbeta "Isis" till något mera begripligt verk, sedan hon blivit gjord uppmärksam på bristerna. Det var meningen, att hennes *Secret Doctrine* skulle vara ett slags ersättning. Sinnett, som insåg hennes oförmåga och sina egna förutsättningar för systematik, hade klart för sig, att det nya arbetet skulle bli lika stort sammelsurium av fakta som Isis, vilket visade sig riktigt. H.P.B. var för gammal för uppdraget. Att båda verken innehålla massor av nya fakta och därför äro verkliga guldgruvor i det hänseendet, är en annan sak. Dessa fakta lämnades av många medlemmar av planethierarkien. Att infoga dessa i sina rätta sammanhang är ett arbete, som överlåtits åt framtida generationer av forskare. Något ska de göra för att få kunskap till skänks. Att de hittills varit inkompetenta för den uppgiften, ha de övertygande klargjort. När Rudolf Steiner icke dög därtill, fann han det lämpligare att avfärda Blavatsky. Det är vanligaste metoden, mycket populär, ofelbar

och använd av alla oduglingar.

¹²Motiveringen varför arbetet anförtroddes åt Blavatsky och icke åt Sinnett var, att Blavatsky hade "rätt" att få utföra det, att det hade visat "otacksamhet" från hennes lärares sida, om hon blivit förbigången. Det fanns väl andra sätt att visa tacksamhet? Riktiga förklaringen torde ha varit en helt annan. Både M. och K.H., som år 1775 hade begärt få ge offentlighet åt den dittills hemlighållna kunskapen och efter stor tvekan och emot allas råd fått tillstånd, insågo snart nog (redan år 1882), att mänskligheten icke var mogen och att försöket varit förhastat. De läto sakerna få ha sin gång och ingrepo icke. Blavatsky fick skriva sin *Secret Doctrine*, som mycket få kunde begripa; vetenskapen fick förklara Blavatsky för bedragerska och teosofiska samfundet fick sköta sig bäst det kunde. Visserligen voro både Annie Besant och Leadbeater lärjungar till planethierarkien, men lärjungaskapet var en sak för sig, och deras skötsel av teosofiska samfundet fick bli deras ensak. Hierarkien befattade sig efter år 1895 icke vidare med samfundet.

5.12 Felaktiga uttalanden av Blavatsky

¹Beklagligtvis ha åtskilliga av Blavatskys uttalanden dogmatiserats och absolutifierats till något i släkt med teologernas "guds ord". De voro ingalunda ofelbara. Särskilt kunna nämnas två uttalanden, som ha visat sig felaktiga och verkat förvillande med beklagliga följder. Det går alltid så, när man "svär på mästarens ord" och tar allting såsom absolut giltigt. Att Blavatsky haft fel, motsäger ingalunda hennes kapacitet. Teosoferna borde sluta upp med att kritisera sina stora lärare, som stå skyhögt över dem.

²Det ena felet var påståendet, att efter hennes död inga nya esoteriska fakta skulle erhållas från planethierarkien före år 1975. En sådan sak kunde icke ens hennes lärare avgöra. Ibland säga för övrigt också de en hel del saker, som sedermera ändras.

³Även i planethierarkien kan det finnas olika åsikter om vad som bör meddelas (både "invigda" och oinvigda) och tidpunkten för publiceringen. Förhållanden i mänskligheten kunna så snabbt förändras, att nya planer måste utarbetas i hierarkien. Det är nämligen omöjligt att förutse framtiden, som ingalunda överensstämmer med deras planer. Planen finns och blir förverkligad. Men hur, när och på vad sätt, kan ingen säga.

⁴Detta Blavatskys misstag har vållat oerhörd skada. Det medförde, att såväl Besants som Leadbeaters arbeten betraktades med misstro. Teosoferna visade därmed sin oförmåga av självständigt omdöme, oförmåga avgöra, om de nya fakta försvarade sitt existensberättigande genom att utgöra evidenta förklaringar på förut oförklarliga företeelser. Teosoferna voro troende, behövde auktoriteter och dogmer. Hur stort hennes misstag var, framgår av att åren 1920–1950 icke mindre än 18 arbeten utkommit, som dikterats av 45-jaget D.K.

⁵Det andra felet var påståendet, att vissa delar av Europa etc. omkring mitten av 1900-talet skulle dela Atlantis öde och "sjunka i havet".

⁶Dylika misstag äro alltjämt möjliga, ifall man tar de diskussioner, som förekomma inom planethierarkien, för fattade beslut. Alla möjligheter övervägas och analyseras. Lyssnar man till någon viss medlems åsikter och tar dessa såsom uttryck för allmänna opinionen inom hierarkien, tar man lätteligen miste. Alla medlemmar ha rätt till egen bedömning, egna åsikter. Allas uppfattningar undersökas och genomdiskuteras, innan konklaven fattar definitivt alltid enhetligtbeslut och detta underställes planetregeringen, som i sista hand avgör.

⁷Det var verkligen på tal, om man skulle behöva dränka Europa för att befria mänskligheten från militarism, påvevälde, finansvälde jämte en hel del annat. Tanken övergavs, när stormakterna genom sina två världskrig själva ombesörjde utrensningen av de största hindren för fortsatt utveckling. Det blev uppenbart för tänkande människor, hur misslyckade härskande politiska, religiösa, sociala, ekonomiska idiologierna varit. Man förutsåg också, att mänskligheten själv skulle få sådana förstörelsevapen, att den själv skulle kunna ombesörja förintelsen utan planethierarkiens ingripande.

5.13 Blavatskys undervisning om världarna

¹I de gamla kunskapsordnarna nöjde man sig med att ge kunskap om de fem lägsta atomvärldarna (45–49). Detsamma gjorde Blavatsky och Sinnett i sina framställningar. Egentligen skulle det ha räckt med fysiska planeternas världar (47–49). Längre gick icke heller Platon med sin idévärld. (Essentialvärlden, värld 46, ger tillgång till planetkedjan och värld 45 till solsystemet.) Det är ju också inom de tre lägsta atomvärldarna (47–49), som de fyra lägsta naturrikenas medvetenhetsutveckling försiggår.

²När Blavatsky talade om "astralvärlden", menade hon etervärlden. För henne fanns ej emotionalvärlden. Därför har beklagligtvis så gott som allt Blavatsky skrivit om emotionalvärlden blivit alltigenom felaktigt och vilseledande, vållat otaliga missförstånd och skadat kunskapens sak. Allt som skrevs om dessa två världar endast ökade förvirringen, tills Leadbeater publicerade sina undersökningar beträffande emotionalvärlden. Tyvärr ha etervärlden med dess regioner och eterhöljet med dess slag av medvetenhet icke närmare utforskats. Man har nöjt sig med en ytlig beskrivning av eterhöljets centra. Det beror på, att hithörande energier ha samband med magiska fenomenen, och för denna kunskap är mänskligheten icke mogen ännu på miljoner år.

³Vad Blavatsky skrev om "livet efter döden" i emotionalvärlden var skildring av kausaljags uppfattning och motsvarade icke "den vanliga" erfarenheten. Även detta har vilselett många. Blavatsky är ett typiskt exempel på olämpligheten att använda dem i första departementet såsom lärare.

5.14 Blavatsky och fenomenen

¹Det fanns en massa, som trängdes kring H.P.B. och voro högeligen olämpliga för esoteriska studier. Ibland får man ta till drastiska medel för att bli kvitt de sensationslystna. Endast de, som kunde se skillnaden på äkta och oäkta "fenomen", hörde till de utvalda. Funnos de som misstänkte H.P.B. för bedrägeri, lagade hon alltid att de fingo sina misstankar bekräftade. Vad de sedan sade blev deras sak. Hon kunde ju icke säga till dem: kom igen om hundra inkarnationer, så kanske det finns möjlighet.

²Det är meningslöst att söka vinna proselyter för hylozoiken genom magiska fenomen. De, som äro intresserade av dylika företeelser, äro oförmögna förstå hylozoiken, och vad ska de då med esoteriska kunskapen? För dem finns religion, filosofi eller vetenskap, som de kunna begripa och som ge dem tillräckligt material att utveckla reflexionsförmågan. Som ett 45-jag sade: "Om vår lära är felaktig, blir den icke riktig genom magiska fenomen." Även de svarta kunna göra lika stora "underverk". Fenomen bevisa endast, att en individ har makt över fysiska materien. Därför behöver man icke vara ett kausaljag eller ha kunskap om övermänskliga världarna. Esoterikern vänder sig i sin förkunnelse till dem som äro över detta infantila experimentstadium. Det var med sina magiska fenomen, som Blavatsky skadade sin egen sak, vilket hon tyvärr insåg för sent.

³Den rörelse Blavatskys uppträdande från år 1875 gav upphov till väckte på sin tid ett oerhört uppseende i hela den bildade världen. Vetenskapsmännen (alldeles frånsett teologerna), som nästan alla voro fysikalister, agnostiker, antimetafysiker eller skeptiker, intogo från början en fientlig inställning till den "nya indiska filosofien". För att vetenskapligt förinta densamma skickade Society for Psychical Research år 1884 en viss Richard Hodgson till Indien för att samla bevis mot Blavatsky. Denne herre skulle hos bl.a. indiska auktoriteter inhämta upplysningar och deras uppfattning om Blavatsky.

⁴För att förstå det orimliga i tilltaget måste man veta, hur indiska lärde ställde sig till saken. Redan detta, att Indiens heliga skrifter, upanishaderna och vedaböckerna, råkat i händerna på de "västerländska barbarerna", hade väckt en oerhörd förbittring i hela Indien. Och så kommer Blavatsky och "förråder" deras mest hemliga vetande. Deras känslor tolkades bäst av en indisk invigd, kausaljaget Subba Rao, som skrev till Blavatsky, att om någon hade mördat Blavatsky,

innan hon hunnit "förråda deras hemliga vishet", så hade han gjort en god gärning.

⁵Så kommer en typisk representant för skeptikerna och börjar utfråga dem med samma metod, som begagnas av detektiver från Londonpolisen. De indiska lärde blevo både häpna och belåtna. De blevo häpna över den i deras ögon otroliga okunnighet och omdömeslöshet denna barbar lade i dagen. Och de gjorde allt vad de anständigtvis kunde för att befästa honom i hans villfarelser, förtjusta över att kunna bidraga till att ånyo draga för slöjan för deras hemlighet. Man får förlåta dem de skrattsalvor de levererade, när "idioten" avlägsnat sig.

⁶Den illustra societeten slök med god aptit alla de förvända slutsatser dess utskickade kommit till och förklarade i sin rapport om Blavatsky, att hon var århundradets största bedragerska. Och sådant gick i nästan alla i västerlandet, vilka "trott på Blavatsky". Man undrar icke på, att indierna tyckte sig berättigade anse västerlänningar ovärdiga deras hemliga kunskap.

⁷Och sådant kallas för vetenskaplig undersökning.

⁸Anklagelserna mot H. P. Blavatsky för bedrägeri ha så inympats i "allmänna opinionen", att det icke lönar sig att ens diskutera den saken med "de lärde". Emellertid kan det för den, som vill bemöda sig själv undersöka saken, påpekas, att samtliga anklagelser definitivt påvisats vara falska. Anklagelserna grunda sig på vetenskapens hävdande, att magiska experiment voro omöjliga, enär de stredo mot naturlagarna samt på Richard Hodgsons rapport. Det skall endast tilläggas, att denne Hodgson var fullständigt obekant med allt esoteriskt eller ockult, fullständigt obekant med Blavatskys litterära produktion och allt som rörde hennes personlighet. Han var fanatisk antimetafysiker (icke endast agnostiker eller skeptiker) och hade föresatt sig att "göra slut på allt vad spiritistiskt ofog hette". Det finns mycket mer att säga, men detta räcker.

⁹Esoterikerna ha det icke lätt. De möta motstånd från alla skeptiker, vetenskapsmän, filosofer och teologer i västerlandet och alla yogier i Indien.

¹⁰Paracelsus betraktades såsom 1500-talets, Cagliostro som 1700-talets och Blavatsky som 1800-talets största bedragare. Så nog lärde sig den individen, vad det kostar att vara före sin tid.

5.15 Blavatsky och moralisterna

¹Dr Franz Hartmann, som ju länge levde under samma tak som Blavatsky i Adyar, hade många anekdoter att berätta om denna vördnadsvärda, dyrkade dam. Betecknande var hennes hämningslösa temperament och hennes avsky för skenhelighet, hyckleri och alla slags konventioner. Humoristiskt kunde han berätta, hur "hon svor som en borstbindare, rökte som en skorsten och skröt med sina oäkta barn, när hon ville chockera hycklarna". Drastiskt beskrev hon sin bröllopsnatt med gamle general Blavatsky. När denne ville göra sina äktenskapliga rättigheter gällande, fick hon fatt i en silverkandelaber och drämde den i huvudet på sin make, så att han stöp. Troende sig ha dödat honom, klädde hon raskt på sig, rusade ned i stallet, sadlade sin häst och red därifrån till sina släktingars bostad. Hon sade, att hon faktiskt icke visste, hur det gick med generalen.

²Historien må vara dramatiserad, ty Blavatsky förstod konsten att låta åhörarna uppleva alla de äventyr hon varit med om. Att detaljerna till dessas förnöjelse kunde vara utsmyckade, var det ingen som betvivlade. Men man njöt obeskrivligt av dramatiseringen. Och det var ju avsikten. Roliga historier liksom rensade luften, när de närvarande med sin hängivna dyrkan gjorde atmosfären alltför kvalmig för henne. Och hon lagade alltid så, att alla och envar fick sig en humoristisk överhalning, så att de nyktrade till.

³Beträffande skrytet med oäkta barnen och alla de skandalhistorier folk i övermått fritt fantiserade ihop för att hämnas på hennes ogenerade sätt gentemot dessa välpolerade ladies and gentlemen borde väl icke behöva sägas, att de saknade all grund. Olcott fordrade energiskt, att hon före sin kremering skulle undersökas av två framstående läkare (för att definitivt göra slut på förtalet). Dessa kunde intyga, att hon icke endast aldrig haft barn utan att hon icke ens skulle kunnat få några. Man kanske tycker åtgärden var överflödig, ty såsom Blavatsky alltid hävdade,

"vad i all världen betyder deras förtal, som man ändå aldrig undgår". Mot slutet av sitt liv insåg hon emellertid, att hon själv onödigtvis bidragit till att skada sin egen mission. Folk vet att hämnas inbillade oförrätter, och "de svarta" göra allt för att oskadliggöra dem från planethierarkien. Det är ju också så tacksamt, ty folk måste ha offer för sitt molande hat. Blavatsky beklagade, att hon försökt bekämpa moralismen med demonstrativt förakt för härskande moralfiktionalismen. Så idiotiserade som människorna blivit av sina moraliska konventioner, stötte man bara bort dem som annars kanske kunnat intresseras så mycket, att de gjort sig besvär undersöka esoteriken.

⁴I sin bok *The Real H. P. Blavatsky* söker William Kingsland (London 1928) på alla sätt förklara H.P.B:s fel och brister och försvara henne mot moralisternas attacker. Därmed visar han bara, att han själv är moralist. Det är på tiden, att esoteriker vägra ödsla tid på hatets angrepp. Alla äro ofullkomliga i fjärde naturriket. Att försvara någon mot moralisterna, som se som sin uppgift att döma och fördöma, blinda för egna fel och brister, aningslösa om den dumheten, som är värre än ett brott, sående sämsta tänkbara sådd, vittnar om alltför stor livsokunnighet. Moralisterna falla under strecket för det mänskliga. Sådana ha ställt sig utanför och kunna saklöst lämnas åt sitt öde. Ödes- och skördelag ska i sinom tid lära dem annat. Av esoteriker borde man först och främst kunna vänta, att de befriat sig från de livsfientliga, gängse moralistiska betraktelsesätten och värderingarna. De borde veta, att så snart en människa förvärvat kunskap om verkligheten, förstärkas alla fel och brister och framträda för utomstående i falsk dager. De borde kunna inse, att det icke är tack vare ofullkomligheter, som en individ uppnått kultur-, humanitets- eller idealitetsstadiet. Och det är uppnådda stadiet, som man tar hänsyn till. Det andra är individens privatsak.

⁵Man måste vara esoteriker för att förstå, varpå många esoterikers bristande balans beror och mångas "excentricitet". Mänskliga organismen, hjärna och nervsystem, är icke anpassad för att kunna ändamålsenligt använda inströmmande högre slags atomer och molekyler, som införas genom de nya, revolutionerande ideerna. Psykologien har sedan något hundratal år trott sig kunna konstatera, att "geniet" var en abnorm företeelse i släkt med galenskap. Så måste det te sig för vår tids psykologi. Fakta saknas för att rätt förklara "själsliga" företeelser. Som vanligt utgår man ifrån att psykologien skall kunna förklara allt, utan aning om att de psykologiska system de utgå ifrån vid en bedömning äro fiktionssystem.

⁶Somliga ta all möjlig hänsyn till människors fördomar och konventionella, moraliska betraktelsesätt för att lättare vinna människorna och kunna hjälpa dem. Andra gå till storms mot moralismen, därför att de insett det sataniska däri som förgiftningsvapen: "moralisk rätt" att döma och att fördöma andra. Moralismen är det som förgiftar samlivet mellan människorna med allt detta skvaller och förtal, allt detta som ökar hatet och omöjliggör kärleken. Så snart någon framträtt med verk, som skulle ge bättre insikt och förståelse av verkligheten, ha moralisterna kunnat "oskadliggöra" honom genom skvaller, så att ingen frågat efter hans verk. På det sättet ha de sökt lönnmörda såväl Blavatsky som Besant och Leadbeater. När ska för övrigt människorna lära sig att skilja på person och sak? Verket står och faller med innehållets överensstämmelse med verkligheten, icke med "vem som sagt det". När ska människorna börja tänka själva i stället för att idiotiskt säga efter vad enfalden eller bristande förståelsen behagar proklamera?

⁷Många ha undrat över att H.P.B. så kapitalt misslyckades, när hon i alla fall var ett sändebud från planethierarkien, särskilt utsedd att efter kunskapens hemlighållande under c:a 50 000 år ånyo låta den få bli offentlig. Men denna kunskap är för dem som blivit mentaljag och är icke avsedd för emotionalister eller de religiöst troende. För massan skulle teosofien blivit en ny religion, och det var icke meningen. Hennes verk måste således slås sönder, och det skedde genom den vanliga auktoritativa vetenskapliga expertisen, som alltid tror den kan bedöma allt den saknar kunskap om och förståelse för. Hennes magiska experiment stredo (som all annan magi) enligt dessa auktoriteter mot naturlagarna och voro alltså idel bedrägligheter, även om de icke

kunde avslöjas. Man valde då ett annat sätt, nämligen det vanliga knepet, när ingenting annat hjälper, att misstänkliggöra hennes karaktär och avsikter. Och det är alltid ett ofelbart sätt ifråga om denna moraliskt hycklande mänsklighet, som bryter mot alla tio buden men som betraktar brott mot elfte budet såsom oförlåtligt.

⁸Detta var förutsett och förbands med hennes ännu resterande dåliga sådd, vilken framgår i hennes horoskop.

⁹Men hennes verk lever kvar, avsett för dem som förblivit sökare och icke fastnat i någon av okunnighetens otaliga idiologier.

¹⁰Det må sägas vara nära nog en svarta logens ofattbara triumf, att Blavatsky allmänt ännu gäller för att vara en avslöjad bedragerska.

ÖVRIGA TEOSOFER

5.16 Olcott

¹Förste presidenten för teosofiska samfundet, amerikanske översten Henry Steel Olcott, och vice presidenten, huvudredaktören Alfred Percy Sinnett, voro två motsatta typer. Olcott kunde på sitt okonventionella sätt tala om 45-jag såsom "those boys", under det att Sinnett för att kunna tala om dem måste ikläda sig frack och vit halsduk. Olcott var lärjunge till planethierarkien (M.), vilket Sinnett icke var. Olcott offrade allt för saken: ställning, förmögenhet, bekvämlighet, alltid beredd erkänna varje misstag, ödmjuk och fullständigt hängiven. Sinnett hade också mod att kämpa för saken och trotsa hela världens alla fördomar men förblev en intelligensaristokrat, som ansåg att esoteriska kunskapen var endast för de utvalda.

²Olcott var liksom Blavatsky kemiskt fri från all högtidlighet, salvelse, tillgjord s.k. andlighet; saklig, sunt naturlig. Hans "amerikanska konventionsfrihet" var för de flesta och särskilt Sinnett en styggelse. Det behövdes emellertid ett dylikt uppträdande för att "rensa luften" från den förpestande, förljugna andliga kvalmighet, som sedan gammalt utgjort teologiska atmosfären. Vi ha att lära oss naturlighet, att skorstensfejaren kan vara lika god esoteriker och lärjunge som någon annan och att sprätta dynga på åkern är lika mycket andlig verksamhet som att predika för allt folket.

5.17 Sinnett

¹Sinnett gjorde H.P.B:s bekantskap åren 1879–80. Som elev till henne fick han klart för sig, att hon lärt vad hon visste och kunde genom "lärare i hemlig kunskapsorden i Tibet". Han blev ivrig få komma i förbindelse med dessa, vilket skedde genom Blavatskys förmedling.

²Planethierarkien, som insåg att Sinnett ägde förutsättningar göra värdefull propaganda för den esoteriska kunskapen, tillät 45-jaget K.H., som varit Blavatskys lärare, att besvara de frågor, som Sinnett behövde få klargjorda för att kunna utarbeta ett esoteriskt kunskapssystem. Att Sinnett med det materialet kunde författa sin *Esoteric Buddhism*, göra så mycket med så få verkliga fakta, är bevis på hans intellektuella kapacitet. Med rätta fick han också av K.H. erkännandet vara en "brilliant author". Icke många skulle med det materialet kunnat åstadkomma något så relativt betydande. Företaget skulle väl annars förefalla utsiktslöst, enär man ju icke kan fråga rätt i saker, om vilka man så föga vet.

³Själva påhittet att besvara frågor möjliggjorde för K.H. att icke behöva utlämna fler fakta än planethierarkien tillät bli allmänt kända. Annars hade f.d. Pytagoras enklast kunnat sända Sinnett pytagoreernas kunskapslära (se KOV 1.4–1.41) och hade mänskligheten fått ett fundamentalt kunskapssystem. Men så enkelt fick det icke bli. Veto kom från "högre ort". Skälen voro flera. Ett tungt vägande var, att mänskligheten skulle få sig en effektiv läxa och lära sig inse skillnaden på sann och falsk lära. Det har den ännu icke gjort.

⁴På grund av ohjälpligt missförstånd blev Sinnett så småningom fientligt inställd till Blavatsky, vilket medförde att K.H. år 1884 (efter att ha givit åtskilliga varningar) definitivt avbröt korrespondensen. Mera hade Sinnett icke förstått av spiritismens möjlighet än att han trodde sig kunna genom medier uppnå förbindelse med K.H. Han visste icke, att medierna icke kunna nå utöver emotionalmedvetenhetens möjligheter och att planethierarkien aldrig befattar sig med något i emotionalvärlden. Han blev därför offer för sina olika mediers illusoriska meddelanden.

⁵Korrespondensen mellan Sinnett och K.H. publicerades år 1923 efter Sinnetts död. (T. Fisher Unwin Ltd, London.)

⁶Dessa brev ha på grund av sitt heterogena innehåll väckt åtskillig undran, och som vanligt ha en massa ovederhäftiga gissningar och förmodanden sett dagen. Det torde vara lämpligt att tillrättalägga saken.

⁷Att de flesta av breven författats av Blavatsky själv, är ett av D.K. omvittnat faktum, vilket även eljest förefaller högst sannolikt. Beskyllningen för förfalskning är emellertid oberättigad, eftersom det skedde med K.H:s medgivande.

⁸Att K.H. själv skulle kunnat offra tid på dylik korrespondens, förefaller föga sannolikt. Det är lättare att förstå, när man vet, att han hade flera kausaljag såsom lärjungar, åt vilka han kunde anförtro uppgiften. Sådana lärjungar ha rättighet begagna sin lärares handstil, så att ingen utomstående kan ana, att icke mäster själv varit författaren. Naturligtvis ha dessa "amanuenser" fått allmänna anvisningar om innehållet, men i övrigt har det överlåtits åt dem att närmare utforma svaret.

⁹I dylika fall äro såväl "H.P.B." som "K.H." pseudonymer för en hel "byrå i ett departement". Det är många som fört pennan. Gemensamhetsmedvetenheten gör, att de kunna uppfatta chefens intentioner och återge dessa även i ordalag karakteristiska för upphovsmannen. För utomstående finns ingen möjlighet avgöra, om uppfattningen varit exakt. Notoriskt ha även direkta diktat missuppfattats, ifall nyblivna "amanuenser" anlitats för uppdraget.

När Sinnett föreslog K.H. att få publicera breven in extenso, fick han också blankt avslag. Det överläts åt hans "diskretion" att göra lämpliga utdrag. Utgivaren av breven var fullt medveten därom. Att han trots detta utgav alltsammans, vittnade om en bland västerländska ockultister typisk självtilltagsenhet. När man vet på vad sätt dessa brev tillkommit, kan man endast beklaga detta åsidosättande av alla hänsyn. Ändamålet helgar icke medlen. Och hans kapacitet var icke tillräcklig för att han skulle haft förståelse för effekten. Även om de verkliga författarna hade generell fullmakt att få avfatta breven i sina lärares namn (övertygade som dessa voro att det väsentliga i alla fall var riktigt), så inser den förstående läsaren klart nog, att så skulle de icke formulerats av föregivna författarna. Det är i själva verket mycket få av dessa brev, som författats av dessa, och det är lätt att urskilja dem bland de övriga c:a 140. Men givetvis tar omdömeslösheten allesammans för äkta. Och det har haft beklagliga följder. Så skriver icke en mahatma: skvallrar och fäller moraliska omdömen.

¹¹Det mångomtalade brevet angående kommentaren till kiddleska talet borde utgjort en tillräcklig varning, att icke taga allt för kontant. Borde, men ack! Man får tydligen icke ha för stora pretentioner på en smula sunt förnuft.

¹²En brahmin, som recenserade Sinnetts bok *Esoteric Buddhism*, menade, att flera fakta i denna bok, såsom karma, kama loka (emotionalvärlden), manvantara (aktivitetsperioder), pralaya (passivitetsperioder) etc., kunde återfinnas i vedanta och att de således oriktigt angåvos tillhöra buddhismen och en särskild esoterisk lära inom buddhismen.

¹³Att vissa fundamentala esoteriska fakta återfinnas i exoteriska system, skulle vara bevis för att esoteriken icke vore esoterik och ej heller särskilt betecknande för buddhism. Han glömde nämna de många nya fakta, som förefunnos i Sinnetts bok. Dessutom: Att vad som förkunnades i esoteriska vyasaorden och esoteriska buddhaorden i huvudsak överensstämde, hindrade väl ej, att buddhaorden kunde ha fler fakta till sitt förfogande, vilket mycket väl skulle försvara den titel Sinnett använde. Varje orden har väl rätt beteckna sin framställning av kunskapen om verkligheten med sin ordensbeteckning, hur mycket den än kan ha gemensamt med andra. Brahminens kritik kan tas som ett exempel på hur religiös fanatism fördummar och gör blind för enklaste logik.

¹⁴Ur företalet till Sinnetts bok *De invigdes lära* ha följande uttalanden fortfarande sitt berättigande:

¹⁵"Den esoteriska läran ter sig icke för oss såsom uppfunnen av någon forskare eller profet. Dess kreditiv är icke någon skriven 'uppenbarelse'. Under tidernas lopp har den genom undersökningar av otaliga generationer av forskare i besittning av övermänskliga förmögenheter hopade massan av kunskaper kommit att betraktas av sina väktare som den verkliga kunskapen

om verkligheten.

¹⁶"Övergivandet av otaliga generationers hemlighållande, överlämnandet åt okunnigheten av om också bara en del av esoteriska kunskapen, som av de invigda betraktats såsom alltför majestätisk för att behandlas ens under högtidliga omständigheter, har av de invigda synts vara ett vanhelgande av de stora mysterierna."

¹⁷Naturligtvis blev Sinnett också vederbörligen avhånad av dessa auktoriteter, som kunna bedöma allt de icke veta något om. En redogörelse för alla de smädelser etc., som kommo honom till del, skulle fylla en bok. Han avpolletterades såsom huvudredaktör för tidningen Pioneer. Som väl var satte honom hans förmögenhet i stånd att icke behöva svälta ihjäl. Så nog fick planethierarkien rätt i sin uppfattning, att stunden ej var kommen för offentliggörandet av kunskapen om verkligheten. Den inses vara riktig endast av dem som ha kunskapen latent, och av dessa äro mycket få inkarnerade i en övergångstid som vår.

betydelsen av Blavatskys magiska experiment. De insågo ej, att vetenskapen saknade alla förutsättningar bedöma hithörande företeelser och att följaktligen allt dylikt skulle komma att avfärdas som bedrägeri. Detta har också skickligt utnyttjats av alla religionens, filosofiens och vetenskapens representanter, så att hela allmänna opinionen numera vet, att teosofien är en villolära för omdömeslösa. Att det skulle gå så, förutsades också av 45-jaget K.H. i flera brev till Sinnett, som emellertid med den vanliga engelska bulldogsenvisheten vägrade ta reson, och fortsatte att yrka på alltfler experiment, tills planethierarkien måste förbjuda tilltaget. Chefen för tredje departementet försökte förgäves trösta honom med att låta meddela honom, "eftersom den lära vi förkunna är den enda sanna, så måste den slutligen triumfera". Det måste den också göra, även om det skall taga hundratals år. Det är närmast ett sisyfosarbete att söka befria mänskligheten från dess illusioner och fiktioner. Vad som från barndomen inhamrats i skallarna sitter orubbligt fast, för övrigt dagligen förstärkt genom litteraturens och allmänna opinionens eviga eftersägande av ett vetande, som till 99 procent är misstag rörande allt som icke alla kunna konstatera i fysiska världen.

¹⁹Det är djupt beklagligt, att Sinnett icke fick erforderliga fakta för att kunna framlägga esoteriken på ett fullt tillfredsställande sätt. Hans båda arbeten "Occult World" och "Esoteric Buddhism" voro briljanta prestationer med tanke på hur litet han fått veta. Därtill kommo egenskaper, oskattbara hos en esoterisk författare. Han begrep vad han skrev. Han avskydde oklarhet. Han skilde noga på erhållna fakta och egna reflexioner.

²⁰Man tycker, att en sådan sällsynt kapacitet borde bättre utnyttjats, så mycket mera som han livligt åtrådde att få rensa upp i ockultismens djungel.

5.18 Hartmann

¹Franz Hartmann var en tysk läkare, en hängiven lärjunge till Blavatsky. När teosofiska samfundet splittrades år 1895, ställde han sig utanför de båda sekterna och stiftade år 1897 i Tyskland ett eget samfund, Internationale Theosophische Verbrüderung. Han hade tagit som sin uppgift att påvisa likheterna i öster- och västerländska mystiken, visa att olikheterna i själva verket voro endast skenbara. Han rörde sig alltså huvudsakligen inom emotionala mystikens område. Någon egen insats i den esoteriska mentalismens utveckling förmådde han icke åstadkomma utan nöjde sig med att sammanställa utdrag ur Blavatskys *Secret Doctrine*.

²Följande citat må utgöra prov på hans egenartade stil: "Ett rätt ansenligt belopp av vetande kan proppas i en hjärna under en livstid, och när döden kommer, så skall ändock allt detta då så värdelösa skräp, som icke har ringaste valuta i evighetens rike, övergivas – men att få själens gudomliga lotusblomma att slå ut i den gudomliga kärlekens solsken, det kan kräva många återfödelser." "Evighetens rike" och "själens gudomliga lotusblomma" äro typiska för Hartmanns symbolik. "Riket" skall väl närmast motsvara "oförgängliga kunskapens världar". "Själens

lotusblomma" anspelar på kausalhöljets centra. De bilda tillsammans en lotus, som utvecklas i tre etapper under påverkan av kausala, essentiala (46) och superessentiala (45) energier.

5.19 Besant och Leadbeater

¹Lärjungar till planethierarkien behandlas helt olika, alltigenom individuellt. Att H.P.B. intog en särställning gentemot alla andra lärjungar, berodde på, att hon hade specialuppdrag, att hon var i flera viktiga hänseenden handikappad (dålig skörd) och således ej kunnat genomföra planerade arbeten utan så gott som daglig direkt hjälp från någon i planethierarkien (vanligtvis D.K.). Att hon icke begrep mycket av vad hon skrev, har hon själv erkänt. Men med sin mentala klärvoajans och mentala klärådiens var hon på sin tid oersättlig.

²Helt annorlunda låg det till med Besant och Leadbeater. De voro (frånsett första lärotiden) överlämnade åt sig själva att lösa sina och samfundets problem. Oundvikligen begingo de därvid en mängd misstag. Alla kunna göra misstag. Såväl Blavatsky som Besant och Leadbeater, de tre förnämsta esoterikerna, hävdade energiskt, att de mycket väl kunde göra misstag och att ingen fick obetingat lita till deras uttalanden. Detta glöms av dem som behöva ett "absolut trossystem" att lita till. Att den tingleyanska sekten ävensom andra splittringar förkastat Besant och Leadbeater, vittnar om att de varit troende och aldrig förstått.

³Det är väl förståeligt, att såväl Besant som Leadbeater överskattade sin egen kompetens och underskattade Blavatskys. Kausaljag ha också sin begränsning, och ingen kan bedöma någon på högre stadium än sitt eget.

⁴Annie Besant blev till slut såsom teosofiska samfundets president något av en diktator för andra. Hon tilldelade sina lärjungar grader, som de icke kunde uppnå. Detta är icke sagt i avsikt att förringa hennes stora insats, utan bara för att visa, vilka risker alla löpa, innan de blivit 45-jag. Vad som i sin tur skyddar dessa för blamanta misstag är delaktigheten i planethierarkiens stora gemensamhetsmedvetenhet. Alla deltaga i vars och ens beslut och åtgärder.

⁵Teosoferna ha oerhört överskattat såväl Besants som Leadbeaters kapacitet. Att de voro kausaljag betyder, att de kunde konstatera fakta i mänskliga världarnas molekylarslag (icke atomslag). Men det betyder ingalunda utan vidare allvetenhet i de mänskliga världarna. Det betyder möjlighet att skaffa sig hithörande vetande. Det fordras många hundra års arbete, innan jaget hunnit taga del av det enorma vetandet. Och om individen icke gjort tillräckligt grundliga undersökningar, kan han begå misstag. Det är därför samtliga kausaljag varna sina lärjungar för att betrakta deras utsagor såsom ofelbara.

⁶Allt de trodde sig veta om högre världar (över 47) kunde de icke själva veta något om utan var mottagen kunskap, i den mån den kunde rätt uppfattas, vilket icke alltid var fallet. Det är icke så, att kausaljagen, även om de ha tillgång till 45-jagens medvetenhet, kunna exakt förstå sådant som ligger över kausalmedvetenheten. Det är alltid stor risk även för kausaljag att överskatta egna kapaciteten. Även de få lära genom egna misstag, och dessa misstag äro varningssignaler också för blivande kausaljag. Endast 45-jag borde icke behöva göra misstag, ty de ha alltid möjlighet att få besked genom högre instanser.

⁷En annan sak av intresse är, att kausaljagen ofta uppsnappat ideer i medvetenhetsvärlden, vilka de funnit så omedelbart belysande, att de icke brytt sig om att även objektivt konstatera saken. Detta var fallet med Leadbeater. Han kunde återge ideer, som någon i planethierarkien meddelat sina icke till teosofien anslutna lärjungar. Detta må vara tillåtet. Men så som mänskligheten nu en gång är beskaffad, kan detta leda till tvister mellan olika esoteriska sekter om prioritetsrätten till idén. Man må bara hoppas, att sekterna framledes avstå från dylika barnsligheter.

⁸Egna forskningar bedrevos av Besant och Leadbeater. De kunde i viss utsträckning konstatera fakta i enskilda fall. Men det räcker icke långt på grund av enorma svårigheten att konstatera rätt i emotionala och mentala världarna. Så länge de höllo sig till fysiska fakta, gick det bra. Men i

högre materier blir det allt svårare att skilja på vad man ser och tror sig se. Har man icke redan exakt vetande om vad det är fråga om, ser man fel. Särskilt stora risker löper man, ifall man söker tolka även sådana fysiska företeelser, som ha sitt egentliga ursprung i atommaterien (kosmiska materien) och icke i molekylarmaterien.

⁹Sålunda begick Leadbeater flera misstag vid kommentarerna om energierna i eterhöljets centra. Primärmaterien är rotativ, icke spiralcyklisk som Leadbeater trodde sig om att kunna avgöra. De tre ursprungsenergierna äro icke heller rätt angivna. Han förväxlade även eljest energierna från sakralcentrum och bascentrum.

¹⁰För uppfattningen av företeelserna i kausalvärlden räckte varken Besants eller Leadbeaters möjligheter.

Den ende verkligt tillförlitlige auktoriteten ifråga om överfysiska företeelserna är givetvis planethierarkiens sekreterare, 45-jaget D.K. Det visar sig också, att endast 45-jag äro ofelbara ifråga om fakta i de tre lägsta atomvärldarna (47–49). Naturligtvis kunna även lägre jag ha rätt. Men i så fall är det icke deras eget verk utan en gåva från planethierarkien, redskap som utvalts för att (inom ramen för egna förståelsen) meddela vad hierarkien ansett tiden vara inne för.

¹²Leadbeater var extravert och objektivist och utforskare av materieaspekten. Besant var introvert och subjektivist och intresserade sig mera för medvetenhetsaspekten. Det var två helt olika typer. Och båda gjorde vad de kunde med den omgivning de hade. I en annan hade de kunnat göra mera. Det gäller alla stora forskare och lärare. Det är sällan de få "kongeniala" elever. Vad de skriva är också beroende av deras vetskap om hur det kan uppfattas och missuppfattas. Det är i regel litet de kunna ge av vad de veta.

5.20 Leadbeater

¹Det är stort misstag av många teosofer att förkasta Leadbeater därför att han gjort misstag. Det göra alla lärare, innan de blivit 45-jag. Och även då äro misstag möjliga på grund av splittrad uppmärksamhet. Ingen har som Leadbeater kunnat metodiskt och systematiskt sammanfoga överfysiska fakta till ett jämförelsevis lättfattligt system.

²Blavatsky bevisade, att kunskapen om verkligheten var urgammal, men det var Leadbeater, som gjorde ett begripligt mentalsystem av denna kunskap. Han har rättat till många missuppfattningar i äldre teosofien. Att även Pytagoras lärjunge Kleinias (45-jaget D.K.) kunnat rätta till sådana misstag och lämna helt annat perspektiv på tillvaron, minskar ingalunda Leadbeaters stora förtjänst såsom esoterisk lärare och självständig forskare. Hans egentliga misstag bestod i att han gav sig i kast med problem, som endast 45-jag kunna utreda. Leadbeater förtjänar en ärestod såsom en av mänsklighetens store och en av teosofiens störste. Att hans system snabbt föråldrats, beror helt och hållet på 45-jaget D.K:s revolutionerande insats. Men utan den grund som Leadbeater lade hade mycket av D.K:s framställning blivit ännu mer svårbegripligt. Det är beklagligt, att D.K:s amanuens A.A.B. vid tolkningen uteslutande använde Blavatskys bedrövliga terminologi. Vad som fattades A.A.B. var den filosofiska och vetenskapliga skolningen, en brist hon aldrig insåg. Vad vi kunna lära av denna brist och dess följder är nödvändigheten av entydig, exakt terminologi, metodik och systematik, då man skriver för mentalister. Det räcker icke med livsförståelse.

³Om Leadbeater kan sägas, att han var tillförlitlig, när det gällde att konstatera fakta, men att han icke sällan drog för snabba slutsatser av sina egna iakttagelser. Han hade heller icke alltid klart för sig, var gränserna gingo för hans möjlighet att konstatera fakta. Litande på sin kapacitet att bedöma, kunde han ge sig in på spekulationer, som han saknade tillräckliga fakta för. Han experimenterade en hel del med sådant, som ett kausaljag icke kunde förstå eller behärska. Endast 45-jag veta alltid, hur de ska få veta vad de vilja veta. Ett kausaljag har ingen möjlighet att iakttaga en solsystemhärskare. Man skulle för övrigt endast kunna uppfatta en sol av så oerhörd intensitet, att kausalmedvetenheten blev "bländad". Det kan aldrig bli fråga om några uppfattbara

materieformer.

⁴Leadbeater var själv medveten om att han begått misstag vid utformandet av sitt mentalsystem och att fakta hamnat i felaktiga sammanhang. Han var den förste att medge, att misstag voro sannolika, vilket visar, att han var medveten om svårigheterna. Och D.K. understryker, att endast 45-jag äga förutsättningar konstatera alla slag av fakta i de mänskliga världarna och att endast de kunna undvika misstag. Man undrar dessutom, varför han använde D.K:s uppgifter, genom Alice A. Bailey publicerade i tidskriften Beacon, utan att erkänna detta.

⁵Emellertid äro dessa misstag utan betydelse för hans system i övrigt, det första riktigt konstruerade med avseende på solsystemets sju atomvärldar och människans fem molekylarvärldar, materiens sammansättning, skillnaden mellan atomslag och molekylarslag, solsystemets sju atomslag och 42 molekylarslag, de olika slagen av medvetenhet, människans olika höljen etc. Om allt detta rådde bedrövlig oklarhet, som blev av sådan fatal betydelse för Rudolf Steiner. Man har naturligtvis sökt förringa Leadbeaters stora insats, men eftervärlden skall ge honom erkännande. Att de omdömeslösa, fanatiskt blavatskytroende teosoferna förkastade Leadbeater, vittnar endast om deras egen inkompetens. De ha aldrig varit invigda i någon västerländsk kunskapsorden.

⁶Leadbeater var ett kausaljag med förmåga att konstatera fakta i de mänskliga världarna beträffande materieaspekten. Han kunde följa individen genom hela serien inkarnationer och skildra dennes upplevelser i fysiska världen. Däremot räckte hans medfödda kapacitet icke till för att utnyttja möjligheten göra motsvarande forskningar inom medvetenhetsaspekten. Därför rörde sig hans beskrivningar av individernas förflutna inkarnationer så gott som uteslutande om individernas fysiska liv och i ringa grad om deras medvetenhetsutveckling. Man märker föga skillnad mellan individens senaste och närmast föregående inkarnationer, utan densamme gör i stort sett mest misstag i sina nya livsförhållanden. Man saknar också hos Leadbeater redogörelse för mänsklighetens allmänna medvetenhetsutveckling under den tidrymd av c:a 80 000 år, som hans studier av olika individers (särskilt Krishnamurtis) inkarnationer omfatta. Vad han skildrar är endast fysiska livet och de tillfälliga uppfattningar individerna haft i olika hänseenden. Sådant må ha ett visst värde för etnologerna men är betydelselöst för förståelsen av väsentliga meningen med inkarnationen, nämligen individens medvetenhetsutveckling. Det är en brist, som utlovats komma att fyllas av ett essentialjag i nästa århundrade. Det är medvetenhetsaspekten, icke materieaspekten, som är den väsentliga.

⁷Leadbeaters påstående, att livslängden i emotionalvärlden "sällan överstiger hundra år", har visat sig vara alltför vid generalisering av hans egna erfarenheter. Man har träffat på icke så få, som levat där i hundratals år. Det vanskliga med uppgifterna om emotionalvärlden är, att inga sådana kunnat erhållas från planethierarkien, som icke befattar sig med hithörande företeelser, utan man är hänvisad till vad kausaljag kunnat konstatera utan tillräckligt statistiskt material.

⁸Ingen tillfredsställande förklaring har lämnats om hur ett sådant fenomen är möjligt som den mycket omtalade John King, som bl.a. Blavatsky blev trakasserad av utan att kunna försvara sig.

⁹Leadbeater begick åtskilliga misstag ifråga om eterhöljet och dess funktioner, och hans exposé av chakras innehåller många felaktigheter. Han kunde förväxla energierna från sakralcentrum med dem från bascentrum (i detta avseende som tyvärr även i flera andra fall vilseledd av yogaauktoriteterna). Det är icke Sushumna utan Ida och Pingala, som fungera hos normalindividen. Atomens primärrörelse är rotativ och icke spiralcyklisk.

¹⁰Förvånande är att Leadbeater icke insåg, att passiva kausalväsendet i kausalvärlden är något helt annat än övervakaren Augoeides, att kausalhöljet är människan och Augoeides är en annan individ. Att Leadbeater icke insåg detta, framgår av att han talar om 45-jagens Augoeides. Kausalhöljet är människans "själ", Augoeides är essentialväsen tillhörande en annan evolution. Augoeides är således icke människans "högre jag", icke hennes "själ", även om han tjänstgör såsom sådan, tills människan själv kan definitivt centra sig i stora kausalhöljet.

¹¹Manifestationsprocesserna äro oundvikliga, men när och hur de inträffa kan ej förutses. Leadbeaters påstående, att vad "monaden" (Protogonos i tredjetriaden) bestämt för individen också går i uppfyllelse, är ett misstag. Ingen individ kan bestämma något för en annan individ. Det skulle upphäva frihetslagen.

¹²Egendomligt är, att Leadbeater icke kunde inse, att frågan om Mars och Merkurius gällde de två eteriska kloten (73 och 75) i Tellus planetkedja. Man ser risken med att ge sig på uppgifter, som ligga på översta gränsen av kausaljags förmåga.

¹³Att Leadbeater blev offer för sina försök till utforskandet av essentialvärlden, är också uppenbart. Det räcker tydligen icke med att ha förvärvat ett essentialhölje (46). Det tar sin rundliga tid, innan man lärt sig felfritt använda dess möjligheter, blivit ett essentialjag.

¹⁴Leadbeaters redogörelse för Pytagoras esoteriska kunskapsorden (i en uppsats om de antika mysterierna) är i vissa avseenden ofullständig och därför missvisande. Orden hade fler än de tre grader Leadbeater redogör för. Dessa tre grader voro endast förberedande. Först därefter började den egentliga esoteriska undervisningen. Högsta graden erhöll endast den som blivit kausaljag. Att Leadbeater ingenting visste om dessa högre grader visar, att han icke nått över tredje graden. De i lägre grader visste icke ens att det fanns högre. De kunde konsten att tiga på den tiden.

¹⁵Leadbeater påstod, att vår planethierarki kom till vår planet för 16 500 000 år sedan, ehuru det var för drygt 21 miljoner år sedan. Han påstod, att Christos–Maitreya skulle framträda i vårt århundrade, vilket är omöjligt. Han påstod, att sjätte rotrasen skall framträda om sju hundra år. Den utvecklas ur femte rotrasens sjätte underras, som ännu icke framträtt.

¹⁶Tredje avsnittet i Besants och Leadbeaters gemensamma verk, *Man: Whence, How and Whither?* handlar om en mentaldevas fantasikonstruktion i samband med en framtida ras. Det ger en intressant inblick i de utkast till möjligheter, som även sådana devaer kunna göra vid sidan av sitt egentliga arbete. Hur mycket Leadbeater själv trodde på dessas förverkligande, förblir oklart.

¹⁷Leadbeaters uppgift, att sjätte rotrasen skall ta sin början omkring år 2600, förefaller vara obegriplig. Den är detta så mycket mer som han var särdeles noggrann ifråga om egna iakttagelser.

¹⁸Det har alltid bjudit författaren emot att antaga något utan tillräckliga fakta och, ifråga om det esoteriska, fakta från planethierarkien. Men man har alltid rätt att analysera, om man undviker att postulera:

¹⁹Det har tagit c:a tio tusen år för femte rotrasens femte underras att nå sin nuvarande nivå, och den är ingenting att skryta med. Det förefaller knappast sannolikt, att femte rotrasens sjätte underras (som just nu tagit sin början med enstaka individer i de flesta länder, icke i särskilt land) skulle nå sin mognad på mindre än fem tusen år. Och det är från denna höjdpunkt sjätte rotrasen tar sin början. Det skulle i så fall vara när vårdagjämningspunkten befinner sig i Skytten.

²⁰Kan Leadbeaters uppgift avse sjätte underrasen, som vid den tiden bör kunna ha nått över experimentstadiet?

TEOSOFISKA FIKTIONER

5.21 Teosofiska framställningssättet

¹"Mera ljus" förvärvas av lärjungarna icke genom studier utan genom att använda energierna. Viktigare än att predika är att tjäna mänskliga evolutionen, höja mänsklighetens standard i fysiskt och kulturellt avseende. Viktigare än att bli "allvetare" om allt man aldrig får någon användning för är att hjälpa människorna med deras fysiska problem. Det finns esoteriska studerande, som girigt forska efter alltfler fakta för att bli esoteriska experter. De offra onödigt stor del av sin dyrbara tid på sådant, som de icke behöva veta och som de få till skänks, när de därmed kunna hjälpa.

²Det är en helt annan sak, att det sedan kan finnas en och annan specialist, som sedan gammalt haft till uppgift att skriftligt utarbeta ett för härskande föreställningssätt begripligt mentalsystem, med de fakta, som planethierarkien ansett höra till utvecklingsstadiet, och som därför behöver för egen del ha bemästrat systemet, innan han anser sig kunna utforma detta.

³Man kan såsom lärare arbeta på två sätt. Antingen kan man tillägna sig det vetande som finns och genomarbeta materialet, tills det blir ett levande system. Man har då den trygga vissheten, att man logiskt bemästrat sitt fack, vilken säkerhet också automatiskt meddelar sig åt lärjungen. Eller kan man nöja sig med att veta något mer än lärjungarna och under undervisningens förlopp tillse, att man bibehåller försprånget, så att lärjungarna icke inse, hur litet man själv vet. Det var den senare metoden de teosofiska författarna (exempelvis Sinnett, Leadbeater, Besant) använde. De lärde genom att undervisa och författa. Följden blev emellertid, att deras senare arbeten i alltför många avseenden visade bristerna i föregående arbeten, vilket svarta logens oftast omedvetna agenter påpassligt utnyttjat för att misstänkliggöra deras arbeten. Kritik kan bedrivas på olika sätt. Huvudfrågan därvid är som alltid motivet: om man avser att tjäna eller motarbeta sanningen. Och resultatet klargör motivet för sanningssökaren: huruvida instinkten är inriktad åt rätt håll.

⁴Enligt lagen för självförverkligande måste individen själv söka, själv finna, själv lära sig förverkliga. Det han får till skänks genom uppfostran etc. är det som mänskligheten en gång förvärvat och individen en gång själv lärt sig begripa för att i kommande inkarnationer kunna förstå. Lärjungen till planethierarkien kan få vinkar, hur han skall söka, men det är också allt. Metoden är naturligtvis riktig, enär det är genom eget arbete individen utvecklas. Men ifråga om pionjärerna för den esoteriska kunskap, som skall meddelas mänskligheten, har det sina vanskligheter. Man lär genom att hjälpa andra att förstå. Men de tafatta försök, som pionjären gör att själv lära genom att lära andra, ha icke varit till fördel för ideernas riktiga formulering och insättande i rätta sammanhang. Frågan är, om icke den metoden skadat esoteriken i dess teosofiska framställning och väckt om än oberättigat tvivel på lärarnas kapacitet. Frågan förblir, om icke esoteriken från början borde utformats till ett enhetligt system. Då skulle vi befriats från dessa många olika ockulta sekter, som gjort anspråk på att lämna en riktigare framställning av kunskapen och därvid naturligtvis verkat direkt vilseledande.

⁵När Sinnett framlade sitt försök till esoterisk världsåskådning, utgick han från materieaspekten. Eftersom härskande filosofien var subjektivistisk (den gav sig själv fina beteckningen "idealism"), ogillades detta. Besant, filosofiskt skolad och väl också påverkad av advaita, anslöt sig till subjektivismen, vilket livligt uppskattades. Leadbeater, såsom den realist och objektivist han var (femte departementet), lade materieaspekten till grund för sina beskrivningar av verkligheten. Tydligen ogillades detta, varför han under senare år försökte genom omskrivningar undvika talet om materien, vilket gav hans senare exposeer en förut främmande oklarhet.

⁶Emellertid är materieaspekten den ojämförligt lämpligaste såsom utgångspunkt för hylozoiken. Det är också på tiden, att esoteriken får ett vetenskapligt betraktelsesätt. Detta är

befogat även av den anledningen, att hittillsvarande idiologierna inom subjektivistisk europeisk och indisk filosofi både verkat kvasi och varit jämmerligt underhaltiga.

⁷Vad som gjort, att Sinnett och Leadbeater bättre än andra lyckats göra esoteriken begriplig för de esoteriskt okunniga, är att båda utgått från materieaspekten. Pedagogiskt sett är denna utgångspunkt otvivelaktigt den bästa för västerlänningar, vilka genom bekantskap med kemi, fysik, geologi, astronomi och biologi så att säga fått materieaspekten till skänks. Att medvetenhetsaspekten sedermera visat sig vara den verkligt revolutionerande upptäckten, är en helt annan sak. Med materieaspekten såsom fundament och genom det systemskelett den erbjuder underlättades i alla fall själva begripandet och totalorienteringen.

⁸Västerlänningarna äro väsentligen objektivister, österlänningarna subjektivister ifråga om både verkligheten och livet. Båda ha sina uppgifter, liksom varje nation har sin lilla insats att göra i allmänna utvecklingen. Alla kunna lära av varandra, men det som upptages från andra bör genom självständig bearbetning vara anpassat till egenarten. Det är misstag att försöka ställa västerländsk kultur på österländsk grund. Kulturens förutsättning är att den grundas på egenarten. I det hänseendet må man beklaga att Blavatsky, som ju var en utpräglad västerlänning, gav sin *Secret Doctrine* en sådan österländsk utformning.

⁹De enda två författare i esoterik, som haft erforderlig skolning och underbyggnad för att kunna framställa esoteriken på ett vederhäftigt och för bildade västerlänningar tillfredsställande sätt, äro Sinnett och Leadbeater. Tyvärr förfogade Sinnett över alltför få fakta för att hans instruktiva metod skulle komma till sin rätt. Leadbeater ägde utom den egenskapen, som gjorde honom till den mönstergille läraren, en så omfattande vetskap om esoteriska fakta, att hans system är både det mest lättfattliga och innehållsrika, som dittills sett dagen. Naturligtvis äro båda dessa kapaciteter de mest förbisedda.

¹⁰Vad Blavatsky beträffar, var hon icke filosofiskt skolad. Den filosofi, som finns i *Isis* och *Secret Doctrine*, var icke hennes egen. Även i dessa skrifter förekomma orientalismer med subjektivism och advaitism, som äro kunskapsteoretiskt ohållbara. Hon säger visserligen, att hylozoiken är enda riktiga verklighetsuppfattningen men klargör aldrig denna uppfattning. Man får en blandning av subjektivism och objektivism, som varken är det ena eller det andra, vilket återigen måste vålla begreppsförvirring.

¹¹Blavatsky och Bailey voro amanuenser, som i stort sett skrevo vad som visades eller sades dem, oförmögna att till begripligt språk tolka de gamla symbolerna, avsedda endast för invigda. Skall man ge människorna kunskap, så bör den också vara begriplig för bildade västerlänningar, icke förståelig bara för dem med latent vetande, för en liten grupp invigda. Samtidigt som man säger, att Christos kom till hela mänskligheten, att den som endast skriver för intelligenseliten "syndar mot massan", talar man ett språk, som är nästan ofattbart också för intelligentian.

¹²Symboler ge ingen mental exakthet och klarhet och böra därför undvikas vid undervisning. Det är något esoteriska författare böra kunna inse. Den som vet kan skriva exakt. Gåtor höra icke till pedagogiken. Det är oklarheten från första början som skadat esoterikens sak.

¹³Att teosofiska författare med bristande utbildning lämnat oriktiga uppgifter, var från början oundvikligt. De bearbetade oplöjd mark. Naturligtvis bli de klandrade för sina misstag av de efterkloka, som tycka sig visa, därför att de kunna säga efter. Misstag voro oundvikliga. Men vad man kan anmärka på är, att dessa första försök med alla felaktigheter fortfarande utges i nya upplagor. De höra hemma i arkiven för historisk forskning. Skall man fortfarande utge Blavatskys, Besants, Leadbeaters arbeten, böra de förses med kommentarer, som rätta det felaktiga.

¹⁴Det var inte alltid så lätt för teosoferna att avgöra, om deras ledare talade såsom kausaljag eller bara som fysiska varelser. Det är nämligen två totalt olika saker. Som fysiska varelser kunde de icke veta i stort sett mer än vad allmänna opinionens auktoriteter sade, att de visste. Så kunde Leadbeater säga, att den som levde på potatis och kål levde på stärkelse och vatten. Det trodde den tidens näringsfysiologer. Numera tro de något annat.

¹⁵Detta var icke enda exemplet på den blandning av esoterik och exoterik, som man återfinner i teosofiska litteraturen, en hoprörning, som måste skada själva saken och gjort att många som studerat den fått intryck av kvasi. Illa är också att de troende, som i sina ledare sågo ofelbara övermänniskor och saknade eget omdöme, blint godtogo allt vad som sades såsom uppenbarelser. Och så fick man en ny sekt med ny dogmatik.

¹⁶I teosofien får man ofta en blandning av dels beskrivning av verkligheten, dels redogörelse för hur den tillkommit, och själva sammanblandningen gör, att man har svårt erhålla uppfattning av vare sig det ena eller det andra. Verklighetsaspekterna behandlas icke var för sig, vilket erfordras för vetenskaplig behandling.

¹⁷Hittillsvarande framställning av esoteriken har lidit av brist på klarhet och systematik, frånsett att hylozoikens tre aspekter aldrig lagts till grund för framställningen, vilket gjort denna ensidig. Det hylozoiska mentalsystemet av esoteriska fakta har avhjälpt denna brist, så att numera ingen berättigad kritik från filosofiskt eller vetenskapligt håll behöver befaras. Ovederhäftig kritik vittnar endast om kritikernas oförmåga.

¹⁸Det är icke lätt att utforma en för oinvigda begriplig esoterisk världsåskådning, livsokunniga med sina närmast outrotliga fiktioner om verkligheten, därtill ovilliga att offra arbete på något så tvivelaktigt, som av härskande auktoriteter (godtagna av allmänna opinionen) förklarats vara mystagogers andliga hopkok.

¹⁹Det var kanske icke så lyckat, att med så få esoteriska fakta, som de första teosofiska författarna förfogade över, framträda inför världsopinionen. Visserligen lyckades man väcka intresset hos dem som hade kunskapen latent och som på en slump kommo i kontakt med "detta slags litteratur". Men alla auktoriteters frenetiska motstånd och energiska avlivningsförsök ha haft till resultat, att allmänheten ännu efter fyra, fem generationer har uppfattningen, att teosofi och dylikt är något slags religionssurrogat för de enfaldiga.

²⁰Man behöver i detta fall icke undra över var enfalden egentligen förefinnes. Den som kommit så långt, att den söker efter något annat än fysikalismen, har väl insett dennas brister, och bara det borde sagt dem något, vilka icke tanklöst eftersäga allmänna förnuftslösa pratet. Erfarenheten inser, att allt, som frenetiskt bekämpas av auktoriteter, finns det alla skäl att grundligt undersöka. Det verkligt värdelösa bekämpas ej.

5.22 Fiktioner om materien

¹Teosofiska samfundets president Jinarajadasa försökte förklara de olika (kosmiska) atomslagens förhållande till (de solsystemiska) molekylarslagen och åskådliggöra detta med ett diagram. Detta låter sig icke göra. Man kan icke åskådliggöra de 49 olika dimensionerna och deras förhållande till varandra.

²I teosofiska litteraturen talas om den mystiska elementalessensen utan vetskap om, att denna symbol avser de involutionsenergier, som framtvinga spiralcykliska rörelsen hos rotationsatomerna. Det genomgående felet i denna äldre esoteriska litteratur var, att författarna ville förklara många företeelser, som icke kunde förklaras med förefintliga alltför få fakta.

³H.P.B. säger på ett ställe i *Secret Doctrine*: "Det är på läran om materiens illusoriska natur och atomens oändliga delbarhet, som hela ockultismens vetenskap är uppbyggd." Typiskt för H.P.B:s nonchalanta sätt att uttrycka sig. Illusion är inbillning. Atomen är ingen inbillning utan realitet. Man kan icke sönderdela en inbillning. Atomen är icke i oändlighet delbar. Man kommer slutligen till en punkt, som icke är vidare delbar, uratomen, monaden ("atom" betyder odelbar, "monad" betyder enhet). Den fysiska atomen består visserligen av många miljarder uratomer. Men miljarder är ingen oändlighet.

⁴Hur litet teosoferna fattat av esoteriken, framgår av att i *Teosofisk Tidskrift* (mars och april 1955) tiden framställs såsom en dimension, fjärde dimensionen, enligt Einsteins misslyckade hypotes. Där får man också veta, att Platon ansåg tillvaron för en illusion. Det gör ingen

hylozoiker, ty han vet, att tillvaron har tre eviga aspekter och att en av dessa är materien.

5.23 Fiktioner om höljen

¹En del teosofer tro, att eterhöljet följer med de högre höljena vid organismens upplösning. Detta stora misstag beror på att femte naturrikets individer röra sig med ett eterhölje såsom enda fysiska hölje. Dessa okunniga teosofer veta ej, att 45-jagen vid behov själva forma alla erforderliga höljen i människans världar. Denna materieformning är ett ögonblicksverk.

²Människans eterhölje är alltid bundet vid organismen och upplöses i samma tempo som cellerna.

³Teosofiska påståendet, att gamla kausalhöljet upplöses, när människan blir kausaljag, är felaktigt. Detta sker först, när hon blir essentialjag och monaden centrat sig i andratriadens essentialatom. Först därefter kan hon forma ett eget kausalhölje.

⁴En esoterisk skola talade om "människans tre själar": animala själen (emotionalmedvetenheten), mänskliga själen (mentalmedvetenheten) och gudomliga själen (kausalmedvetenheten). Den gudomliga själen ansågs ha sitt säte i andratriadens mentalatom.

⁵Somliga esoteriker använda misslyckade talesättet "själens uppgående i världssjälen". Men varje monad har en oförlorbar delaktighet i kosmiska totalmedvetenheten och kan alltså icke uppgå i något varav den redan utgör en del.

5.24 Fiktioner om jaget, triaderna och Augoeides

¹Många som studerat teosofiska litteraturen ha förgäves letat efter "jaget", undrande, var det håller hus. De veta med sig själva, att de äro "jag", men hos teosoferna är jaget alltid något annat och någon annanstans. Teosoferna tyckas sakna förståelse för, att jaget är en uratom, att jaget är monaden, att jaget är individen och att jaget är personligheten, att jaget är centrat i lägsta triaden. De tyckas anse, att jaget (som de kalla "egot") är centrat i större kausalhöljet och icke följer med det lägre, inkarnerande kausalhöljet (triadhöljet, "personligheten"). De ha även hänfört "jaget" till tredjetriaden, som de kalla "monaden" (grekiska för enhet), utan förståelse för, att jaget-monaden är en enhet, en odelbar uratom, och icke tre, flera eller många.

²Även i andra sammanhang ha teosoferna lämnat själva jaget-monaden-uratomen utan omnämnande. Allt de sagt om "personligheten" (förstatriaden i dess inkarnationshöljen), "egot" (andratriaden) och "monaden" (tredjetriaden) har berört förhållandet mellan dessa tre triader, under det att de låtit själva jaget liksom icke finnas till. Undra på, att de flesta teosofer aldrig kommit till verklig klarhet, även om de i allmänhet begripit ofantligt mycket mer än de som hamnat i allsköns kvasisekter (vilkas antal ständigt ökar).

³Teosoferna ha aldrig förstått det sammanhang de tre triaderna utgöra. De kallade förstatriaden för de "tre permanenta atomerna", ehuru den såväl som de båda högre triaderna består av två atomer och en molekyl. De betecknade andratriaden såsom "triaden", som om den vore den enda och det icke funnes ytterligare två. Och de kallade tredjetriaden för "monaden", utan vetskap om, att denna triad, ehuru monadens högsta hölje i solsystemet (43–49), icke är identisk med monaden i den ursprungliga, pytagoreiska bemärkelsen av uratomen–jaget. Dessa missuppfattningar ha vållat ohjälplig begreppsförvirring.

⁴Att teosofiens tre kausaljag, Blavatsky, Besant och Leadbeater, äro upphovet till fiktionerna ifråga, innebär intet underkännande av deras kapacitet. Men även kausaljag misstaga sig, när de ge sig in på problem, som ligga bortom kausalmedvetenhetens förmåga att bedöma. Och kausalmedvetenheten är långt ifrån så "allvetande" som teosoferna tyckas tro. Den från teosofien härrörande uppfattningen, att kausaljaget är suveränt i människans världar (47–49), är en "sanning med modifikation". Detta slags jag är visserligen suveränt i molekylarvärldarna (49:2-7, 48:2-7, 47:2-7) men saknar medvetenhet i fysiska, emotionala och mentala atomvärldarna (49:1, 48:1, 47:1). Det är emellertid jagets självmedvetenhet i atomerna, som ger verkliga förståelsen och

medför "allvetenhet" i de olika världarna.

⁵Såväl Besant som Leadbeater kunde exakt beskriva och förklara vad de själva upplevde. Men de saknade kunskapen om hylozoiken, varför deras teorier om såväl "jaget" som triaderna och Augoeides blevo missvisande. Ifråga om triaderna var det först 45-jaget D.K., som efter år 1920 lämnade härför behövliga fakta.

⁶Blavatsky brydde sig aldrig om någon världsåskådning. Hon hade tillgång till "alla" fakta i de mänskliga världarna. Men hon saknade förmåga att insätta fakta i deras rätta sammanhang, att göra begripligt det egentliga förhållandet mellan monaden i lägsta triaden i triadhöljet och Augoeides i kausalhöljet. Den förklaring hon lämnade gav upphov till många misslyckade spekulationer. I "arvet efter Blavatsky" ingår, att vissa esoteriska författare icke göra tydlig åtskillnad mellan dessa båda individer. Detta leder till olösliga motsägelser. Både monaden–jaget och Augoeides kallas "egot", vilket redan det är missvisande. Det kan då heta, att "egot blir mer och mer medvetet i sin egen värld" och att "egot är allvetande och allsmäktigt". I varje fall är Augoeides icke allvetande och allsmäktig ens inom solsystemet, enär han är ett essentialjag (46).

⁷Augoeides är en individ för sig, tillhör icke ens den mänskliga evolutionen utan den parallella devaevolutionen. Hans uppgift är att vaka över människan, så länge hon lever i fysiska världen, tillse att inkarnationshöljena mekaniskt fungera med tilldelade energier samt söka påverka individens medvetenhetsutveckling. Dessutom gör han vad han kan för sin egen utveckling, så att han tidvis försummar övervakningen. Man förstår honom. Att övervaka dessa "idioter och kanaljer" (som människorna i stort sett ännu äro) måste för honom vara i hög grad påfrestande.

5.25 Fiktioner om lärjungaskapet

¹Teosoferna (och deras eftersägare inom rosenkreuzarsekterna) ha fått en totalt felaktig uppfattning av planethierarkien och dess arbete, något som varit stort hinder för planethierarkien. Det beklagliga med teosofiska framställningen är, att människornas uppmärksamhet inriktas på individens egen utveckling. Den saken intresserar icke planethierarkien. Den sköter Augoeides om, ifall individen lyssnar till hans ingivelser. De i hierarkien söka medarbetare och icke "lärjungar". De äro ingalunda angelägna bli belastade med fler medarbetare än de redan ha att öda tid på. Detta hindrar icke, att de ta dem som själva kunnat aktivera medvetenheten i de högre mentala molekylarslagen (47:4,5). De göra detta uteslutande därför, att dessa individer kunna hjälpa hierarkien i dess arbete för mänskligheten, icke alls för att överföra dem till femte naturriket. Det är genom att visa sin duglighet genom insats i mänsklighetens medvetenhetsutveckling individen visar sin lämplighet som medarbetare.

²Teosoferna tyckas tro, att de ha en särskild "mästare" i planethierarkien som ivrigt väntar på att få göra deras bekantskap. Detta är fel. Det finns en uppsjö av aspiranter på lärjungaskapet, fler än de i planethierarkien ha möjligheter att åtaga sig. Urvalet bestäms till stor del av aspirantens extra kvalifikationer och framför allt av tidigare förbindelse med läraren, medan denne ännu tillhörde fjärde naturriket. När individen nått gränsen till kausalstadiet (och det ha icke en procent av alla, som inbilla sig hunnit dit), får han tillfälle kontakta en lärjunge (och ingalunda en "mästare") och ställs på prov, som visa hur mycket som återstår, innan han kan ingå i en grupp utan att belasta denna.

³Människan har inga som helst rättigheter att bli antagen. Hon har att arbeta på att höja mänskligheten till sådan nivå, att planethierarkien har möjlighet att återframträda.

⁴Det är en skuld till kollektiviteten, som hon aldrig blir fri ifrån, eftersom hon utan kollektiviteten icke skulle kunnat utvecklas alls. Att få bli lärjunge är vad gnostikerna kallade "att undfå nåden" (detta uttryck, som så totalt missförståtts och förvrängts). Visst kan individen tvinga sig fram att bli antagen såsom auskultant. Men det förutsätter, att han själv nått sådan kapacitet, att han utan lärares ledning förvärvat de tolv essentiala egenskaperna, en prestation, som på mänsklighetens nuvarande utvecklingsstadium kan betecknas såsom övermänsklig.

5.26 Fiktioner om esoteriska lärare

¹Teosoferna ha visst fått den uppfattningen, att en lärjunge bara har att fråga sin lärare om allt han vill veta. Ett kolossalt misstag. De tyckas ha misstolkat Leadbeaters redogörelse för hur lärjungen kan använda sin lärares undermedvetenhet för att få klarhet om huruvida egna uppfattningen är riktig. Det får man göra endast under ett kort utbildningsskede, innan man kan själv konstatera fakta i de mänskliga världarna. Såsom normal företeelse skulle det strida mot lagen för självförverkligande (själv söka och själv finna) och motverka nödvändiga självbestämdheten. Det är läraren, som lämnar sådana fakta lärjungen behöver, vilka kunna konstateras endast i femte naturriket. Lärjungen frågar aldrig, ty det är hans sak att själv söka och finna. Alla problem, som kunna lösas i människoriket, är det mänsklighetens sak att själv lösa. Och ingen blir antagen såsom lärjunge, som ej själv kan lösa sina egna problem. Han kan få hjälp ifråga om andras problem, ifall dessa äro av sådant slag och så viktiga, att ett större mått av energi behövs.

²Teosoferna tro, att teosofiska samfundet var planethierarkiens enda kontakt med mänskligheten och att endast deras samfund äger esoterisk kunskap. Detta misstag beror på missförstådda uttalanden av Blavatsky, som för all del icke brydde sig mycket om exakta formuleringar. Hon hade för övrigt alltför rik erfarenhet av att allt hon sade i alla fall blev misstolkat. Det var ju också oundvikligt, eftersom det enskilda kan rätt förstås endast ur det allmänna, och eftersom detta saknades, voro förutsättningar att rätt uppfatta mycket små. Tyvärr har elementära undervisningen i skolorna icke ens lärt eleverna inse, hur förnuftet arbetar ifråga om logiska begripandet. Men så ser det också ut som det gör i intellektuellt hänseende. I filosofiundervisningen få de lära sig vad okunnigheten haft för vanföreställningar om verkligheten men icke hur man skall lära sig tänka. Typiskt!!

³Teosoferna sakna vetskap om samfund med lärare från planethierarkien. Och sådana äro icke heller till för den stora allmänheten. Deras existens omnämnes också enbart för att hävda, att intet samfund har rätt göra anspråk på att vara "det enda rätta". De, som en gång varit invigda och ha esoteriska kunskapen latent, låta sig icke heller vilseledas av ohemula anspråk. Oinvigda löpa alltid risken att bli överväldigade av någon falsk profet.

⁴Beträffande Besant och Leadbeater har 45-jaget D.K. gjort några uttalanden, som i detta sammanhang kunna anföras. Med allt erkännande för deras uppriktighet och kapacitet döljer han ingalunda, att denna kapacitet överskattats av teosoferna. De voro ingalunda så ofelbara, som deras anhängare gjort gällande, och mycket är missvisande i deras framställning, särskilt beträffande planethierarkien. Med skärpa vänder han sig emot de diktatoriska later Besant uppvisade. Hon ingav teosoferna föreställningen, att "mästarna" önskade det och det, befallde så och så etc., något som de aldrig gjorde och enligt lagen aldrig kunna göra. Det strider mot både frihetslagen och lagen för självförverkligande. Esoterikern lyder endast sitt sunda förnuft. När han får kunskap om livslagarna, säger sunda förnuftet honom, att det vore dåraktigt att icke tillämpa den kunskapen. Men dessa livslagar äro inga bud eller förbud eller godtyckliga påhitt av en gud. Gud är icke en personlighet. Högre naturriken bestå av kollektivväsen av miljarder individer, som under evolutionens gång nått allt högre riken genom att förnuftigt tillämpa kunskapen om naturoch livslagar.

⁵Det var Leadbeaters egen idé att starta den liberala katolska kyrkan och ingalunda något förslag från hans lärare, 44-jaget K.H. Det bör eftertryckligen (kan tydligen icke för ofta) framhållas, att lärarna i planethierarkien aldrig föreslå någonting. Det är helt enkelt "förbjudet", strider mot både lagen för självförverkligande och frihetslagen.

5.27 Fiktioner om Buddha

¹Ibland kan man få höra teosofer åberopa sig på Buddhas utsaga, att människans förnuft ej mäktar lösa tillvarons problem och att det således måste förbli en trossak och icke en förnuftssak. Så kan man missuppfatta allting. Mänskliga förnuftet, överlämnat åt sina egna resurser, kan icke lösa problemet. Men Buddha har aldrig sagt, att det icke kan lösas, om människan får tillräckliga fakta från planethierarkien. Allt som återgivits av vad Buddha sagt är det han sade till oinvigda. Vad han sade till sina lärjungar har förblivit hemligt. Detsamma gäller om Christos.

²Blavatsky nämnde något om "the failure of Buddha" (Buddhas misstag), och Leadbeater undrade mycket, hur detta var möjligt. "Misstaget" bestod i att han valde att ingå i planetregeringen i stället för att förbereda sitt inträde såsom lärjunge i solsystemregeringen, som ursprungligen avsetts.

5.28 "Initiation"

¹Teosofernas ovederhäftiga svammel om "initiationer" har djupt beklagats av planethierarkien. Enligt planethierarkiens sekreterare D.K. är deras uppfattning av symbolen "initiation" totalt felaktig. Missuppfattningen har medfört, att en mängd mycket medelmåttigt emotionalt och mentalt utvecklade inbilla sig vara medlemmar av planethierarkien. Att uppfatta initiationen såsom en gåva av hierarkien är stort misstag.

²"Initiation" betyder strängt taget ingenting annat än "självförverkligande". Den är en bekräftelse på självförvärv av essentiala egenskaper och högre slag av medvetenhet, ett yttre erkännande av uppnådd status, ett erkännande, vartill individen är berättigad på grund av egen insats i hierarkiens arbete för mänskligheten. Detsamma gäller lärjungaskapet. Man blir antagen till lärjunge, därför att man redan är en lärjunge, därför att man utför det arbete, som det är meningen lärjungen skall göra, och utför det på det sätt en lärjunge måste kunna. Det torde vara uppenbart, att detta förutsätter kunskap om verkligheten, sunt förnuft och arbetsinsats.

³Beklagligtvis ha teosoferna misskrediterat begreppet initiation och utbrett i alla avseenden felaktiga föreställningar om hithörande företeelser, som den invigde aldrig talar om. Därmed ha teosoferna (adyarsamfundet) i hög grad skadat egen sak. 45-jaget D.K. har funnit det nödvändigt beklaga förvillelsen och inskärpa kravet på absolut tystlåtenhet beträffande lärjungars personliga förbindelser med planethierarkien. Lärjungaskap är sannerligen ingen sak att lätt förvärva, som teosoferna tyckas inbilla sig. Att de, som erövrat kausalmedvetenhet, essentialmedvetenhet etc., i en ceremoni inom hierarkien officiellt godkännas såsom sådana, är en sak, som icke i något avseende angår utomstående. Ingen som tillhör planethierarkien omtalar detta för en mänsklighet på nuvarande utvecklingsstadium. De, som utge sig för att vara invigda, äro det icke.

⁴Vilket utvecklingsstadium en individ uppnått, förblir dennes hemlighet. Det borde givit de teosofer, som kunna tänka en smula själva och icke bara säga efter, stoff till reflexion, att ingen av de många beundrarna visste H.P.B:s verkliga utvecklingsstadium och vilka högre slag av medvetenhet hon förvärvat.

5.29 "Mästare"

¹Det har inom teosofien drivits ett veritabelt ofog med s.k. mästare. Det är på tiden att dylikt brännmärkes. Med sitt ovederhäftiga prat om "mästarna" ha teosoferna kastat ett löjets skimmer över representanterna för femte naturriket. Detsamma kan sägas om deras prat om världslärarens återuppträdande, varom ingen fått veta något och som kan dröja minst ett par hundra år.

²Vad beträffar de 45-jag och högre jag som inkarnera, inses lätt, att dessa måste förbli okända för de "oinvigda". Annars skulle deras arbete omintetgöras av de omdömeslösa, som tro sig om att kunna bilda sig ett riktigt omdöme. I det hänseendet saknar även högsta mentala eliten alla förutsättningar.

³I teosofiska litteraturen ordas det mycket om esoteriska "mästare", och en del namn ha prisgivits åt omdömeslösheten. Tala gärna om planethierarkiens existens och vad den gör för mänskligheten! Men tala aldrig om enskilda individer tillhörande hierarkien! Låt dess medlemmar få bevara det inkognito, som de ha rätt till! Våra tankar nå dem och hindra dem i deras arbete. Deras privatliv är tabu, vilket också gäller om vanliga människors privatliv för dem som insett nödvändigheten att definitivt sätta stopp för allmänna kränkningen av frihetslagen. Att man icke insett detta, är ett av de många bevisen på allmänna utvecklingsstadiet och mänsklighetens totala desorientering i livshänseende. Det är dessutom löjligt att i detta fall tala om individuell insats, något utomstående aldrig kunna bedöma, enär hela planethierarkien samarbetar och det mesta utföres av lägre verktyg, hela raden lärjungar i lägre grader. En i högre grad får ej göra vad en i lägre kan.

⁴Alla individer i högre världar äro sysselsatta med att utforska sina världar, lösa sina egna forskningsproblem, fullgöra sina funktioner i världsmaskineriet.

⁵Blavatsky beklagade bittert, att hon någonsin talat om "sina mästare". Hon insåg för sent, att vetskapen om deras existens skulle resultera i ett oändligt oväsen, ovederhäftigt prat och allsköns fantasterier. Teosofer och andra skulle veta allt om dem och förkunna deras vilja i stil med teologernas prat om "guds vilja".

⁶Teosofiska samfundet befinner sig på emotionalstadiet och nerdimensionerar de esoteriska fakta det erhållit till sentimental pjoskpedagoja med allsköns spekulationer utan kontakt med verkligheten.

⁷Det sentimentala pratet om "mästare" och tron på att teosofer äro särskilt utvalda för lärjungaskapet har haft beklagliga följder. Den allmänna inbilskheten, som alltid tror sig färdig, har lett till att tusentals narrar gått omkring och svamlat om sina grader, vilket visar deras utvecklingsnivå. De ha icke ens nått kulturstadiet, vilket grasserande skvallret, nyfikenheten, personintresset, kritiken och förtalet borde klargjort även för enkelt förnuft. Man kan lugnt påstå, att den som tror sig färdig icke är det, hur många drömmar, uppenbarelser, syner etc. han eller hon varit offer för.

⁸Teosoferna tro, att 45-jagen intressera sig för alla deras missuppfattningar, misstag och dumheter, deras personliga problem.

⁹Många, ohjälpliga offer för "astralism" (emotionalillusionism), som mycket få äro mäktiga att genomskåda på grund av tron på egen förträfflighet, möta sin mästare i emotionalvärlden, aningslösa om att den "mästaren" är falsk kopia, om än mycket skickligt maskerad. Ingenting är lättare för de svarta än att dupera dem som tro sig färdiga och låta dem i emotionalvärldens härlighet tro sig möta allsköns höga andar och förlänas höga grader. Världen vill bedragas! Ack, så gärna!

¹⁰Ingen esoteriker låter emellertid dupera sig av dessa svarta logens agenter, vilka agera mästare för att som vanligt desorientera och förvilla. Esoterikern får lära sig, att allt i emotionalvärlden är bedrägeri, medvetet eller omedvetet. Återigen samma historia. Det räcker icke med idealitet och helgongloria. Det fordras dessutom kunskap om verkligheten och sunt förnuft.

¹¹De, som "vittna" om sin bekantskap med "mästare", tala om sin andliga status eller att de äro invigda, äro i bästa fall självbedragna.

¹²Planethierarkien söker lärjungar för att få effektiva arbetare bland människorna och för mänskligheten. Det är individens egen sak att genom egen strävan nå allt högre stadier. Människornas verk vittna om deras insikt och förvärvade förmåga.

¹³Såväl Blavatsky som Besant och Leadbeater gjorde kapitala misstag, beroende på att de överskattade egen kapacitet. De uttalade sig om saker, som icke ens 45-jag säkert kunde veta. Blavatsky ingav sina lärjungar en fullständigt falsk föreställning om sina lärares allvetenhet och allmakt, och den fiktionen ledde till teosofernas vidskepliga tro på dessa mästare som om de vore gudar. De 45-jag, som hon lärt känna, voro visserligen suveräna i de mänskliga världarna (47–49),

men därifrån till lägsta gudomligheten (43-jag) är ett avsevärt steg, och 43-jagen ha 42 världar att utforska, innan de nått sitt slutmål. Inom solsystemet ha de visserligen möjlighet kontakta alla högre jag och lära av dem. Maitreya lär av dem i planetregeringen mycket, som tillhör kosmiskt vetande. Ockultisterna böra avhålla sig från spekulationer angående högre jags vetande, insikt och förmåga. Allt dylikt är ovederhäftigt snack. Planethierarkien har också haft mycket roligt åt denna infantilitet. Men okunnigheten skall också alltid absolutifiera alla begrepp. Först med perspektivmedvetenheten få begreppen sin rätta betydelse genom insedda relationerna.

¹⁴När 43-jaget Christos-Maitreya försäkrade sina invigda lärjungar, att de såsom 43-jag skulle kunna göra ännu underbarare saker än han, så berodde det på, att även planethierarkien under utvecklingens gång förvärvar allt djupare insikt och därmed allt större "makt". Han själv vet och kan mer i dag än för två tusen år sedan. Det torde framgå härav, att begreppen allvetenhet och allmakt äro relativa begrepp.

¹⁵Teosofernas tal om sina "mästare" visar, att de icke ens ana dessa 45-jags kapacitet, livsuppgifter etc. Att dessa högre jag åren efter 1875, då enligt planethierarkiens beslut esoteriska kunskapen skulle få offentliggöras, personligen ingrepo med råd och dåd för att hjälpa denna kunskaps pionjärer, betydde ingalunda, att de voro några slags springpojkar åt dem som anslöto sig till dessa pionjärer.

¹⁶Planethierarkien har alltsedan det teosofiska samfundets "universella broderskap" splittrades år 1895 låtit samfundet få sköta sina egna affärer utan dess medverkan. Ett samfund, som så litet förstått sin egentliga uppgift (att förkunna och praktisera broderskapet) och istället stred om fiktiva dogmer, hade visat sig vara ett definitivt misslyckande. Att några få personer (bl.a. Besant, Leadbeater) fortfarande kunde kontakta sina lärare, var en helt annan sak. Men skötseln av samfundet fick bli deras privatsak, som icke vidare angick planethierarkien. Detta har också bestämt hävdats av planethierarkiens sekreterare, 45-jaget D.K.

¹⁷Planethierarkiens medlemmar kunna icke träda i direkt förbindelse med andra än dem som uppnått en sådan utvecklingsnivå, att de kunna bli antagna såsom lärjungar, alltså som förvärvat åtminstone lägsta slag av kausalmedvetenhet (47:3). Andra skulle helt enkelt icke tåla vid ett 45-jags vibrationer. Vad som alltid förvillar de esoteriskt okunniga är, att lärjungen i ny inkarnation i sin nya hjärna ingalunda vet om sin "andliga status", förrän han på nytt får kontakt med den kunskap han en gång förvärvat. Och det beror på eterhöljets och hjärnans beskaffenhet, om han skall lyckas återerinra sig allt han vet i sitt kausalhölje.

5.30 Slutord

¹All esoterisk kunskap om verkligheten utgöres av fakta, vilka erhållits från planethierarkien. Alltsedan år 1875 ha alltfler fakta fått publiceras. De ha undan för undan sammanställts av en rad författare (Blavatsky, Sinnett, Besant, Leadbeater åren 1875–1920). Dessa system äro numera föråldrade, beroende på den mängd nya fakta, som tillkommit åren 1920–1950 och som beriktigat tidigare missuppfattningar, oundvikliga på grund av felande fakta. Om samtliga dessa författare gäller, att de erhållit fakta direkt från planethierarkien, vilket icke gäller om övriga ockulta författare. Emellertid ha även de förras system ansetts så bristfälliga, att planethierarkiens sekreterare (45-jaget D.K.) uttryckligen säger ifrån, att den ockulta litteratur, som tillkommit före år 1920, bör hamna i arkiven och betraktas såsom enbart historiska dokument. Deras brist på fakta gör dem otillförlitliga. Även direkta felaktigheter förekomma.

²De "esoteriska" ordnar eller samfund, som uppstått mellan åren 1875 och 1920, utmärka sig för dogmatism och allsköns doktriner och ha enligt D.K. snart sett sina bästa dagar. De av deras medlemmar, som ha sunt förnuft, perspektiv och äro rätt orienterade, finna vägen till "fria" samfund utan organisation, endast medlemsförteckning för att medlemmarna ska kunna finna varandra. De bortse från olikheter i uppfattningar för att så mycket effektivare kunna arbeta på broderskapets förverkligande, som just nu är det enda väsentliga. De som arbeta för dylika ha en

svår uppgift. Till synes verka de destruktivt, emedan de söka befria mänskligheten från dess desorienterande idiologier. De stå ensamma och röna föga uppskattning. Det mål de ha för ögonen är planethierarkiens återframträdande, vilket icke är möjligt, så länge hatet regerar och förhindrar riktiga mänskliga relationer.

³Planethierarkien har genom sina många redskap (särskilt H.P.B., Leadbeater och Alice Bailey) lämnat mänskligheten så många fakta, att den med hjälp av Pytagoras hylozoiska kunskapssystem (det absoluta kunskapssystemet) själv kan vandra självförverkligandets väg. Det är på tiden, att mänskligheten blir självbestämd och själv söker förvärva de egenskaper och förmågor, som erfordras för inträdet i femte naturriket.

Ovanstående text utgör uppsatsen *Teosofi* av Henry T. Laurency. Uppsatsen ingår i boken *Livskunskap Tre*, utgiven 1989. Copyright © Förlagsstiftelsen Henry T. Laurency 1989.